

Handläggare: Tuula Kipinoinen Ericsson
Telefon: 08/508 22 023

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2011-02-17

Verksamhetsberättelse 2010 Hägersten – Liljeholmen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förslag till verksamhetsberättelse med bokslut för 2010.
2. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd begär hos kommunstyrelsen att ombudgetera ej förbrukade investeringsmedel till år 2011 med 0,2 mnkr för Sannadalsparken.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Lars Wennberg
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsnämndens verksamhet har bedrivits utifrån kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål. Nämndens mål har i allt väsentligt uppfyllts under året. Nämnden redovisar för 2010 ett överskott med 18,1 mnkr före resultatöverföringar och 9,0 mnkr efter resultatöverföringar. Investeringsplanen redovisar ett underskott med 0,3 mnkr.

Bakgrund

Nämnderna ska årligen upprätta verksamhetsberättelse med bokslut i enlighet med utfärdade anvisningar. Nämndernas redovisning utgör underlag till stadens årsredovisning och uppföljning av kommunfullmäktiges budget för 2010. Verksamhetsberättelsen fokuserar på uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål och verksamhetsmål samt hur nämnden har bidragit till att uppfylla dessa. Verksamhetsberättelsen upprättas i ILS-webb.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom samtliga avdelningar och samordnats av ekonomiavdelningen. Ärendet har behandlats i samverkansgrupp den 1 februari och i förvaltningsgrupp den 8 februari 2011.

Bilagor

1. Stadsledningskontorets blanketter
2. Uppföljning av Jämställdhets- och mångfaldsplanen (2010-2012) år 2010
3. Uppföljning av internkontrollplan
4. Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag till nämnderna
5. Nyckeltal SDN 722 årsredovisning 2010
6. Bokslut 2010 SR och SS
7. Agressorrapport ub031a_737
8. Koloniverksamhet
9. Nämndprotokoll den 17 februari 2011

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se

www.stockholm.se

Inledning

I verksamhetsberättelsen redovisar nämnden sitt bidrag till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål. Arbetet med att bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål har genomförts enligt plan. Nämndens mål bedöms uppfyllas i allt väsentligt och det ekonomiska utfallet för nämnden redovisar ett överskott jämfört med budget. Några mål har dock inte kunnat uppfyllas inom beslutad budget. De förväntade resultaten överensstämmer väl med utfallet i verksamhetsberättelsen.

Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning har under året arbetat med utvecklingen av Telefonplan, Söderortsvisionen och kreativa näringar. Konkurrensutsättning av verksamheter har skett i enlighet med aktivitetsplanen. Stadsdelsnämnden har nominerat tre verksamheter till Stockholms stads kvalitetsutmärkelse 2010. Förvaltningen har också utvecklat och drivit ett antal e-tjänstprojekt. Förvaltningen har arbetat med att öka den upplevda tryggheten i stadsdelen och städning av stadsdelens parker och grönområden. Även arbetet med att utveckla miljöarbetet har varit prioriterat under året.

Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Förvaltningen har arbetat utifrån vision 2030 och verksamheterna har under året hållit en god kvalitet. Stadens brukarundersökningar visar också att brukarnas nöjdhet har ökat. Förvaltningen bedömer att stadsdelsnämndens mål har uppfyllts och bidragit till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål. I stadsdelen finns en mångfald av verksamheter och utförare. Brukarna har informerats av biståndsbedömare och genom Jämför service om vilka utförare de kan välja. De egna utförarenheterna arbetar ständigt med att utveckla sin verksamhet och anpassa den till behoven hos olika kategorier av brukare. Kvaliteten kontrolleras med hjälp av de kvalitetsledningssystem som upprättas vid alla enheter samt genom egna brukarundersökningar och verksamhetsuppföljningar.

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Bokslutet visar ett nettoöverskott med 18,1 mnkr jämfört med budget före resultatdispositioner. Efter resultatdispositioner visas ett nettoöverskott med 9,0 mnkr. Överskottet avser i huvudsak minskade nettokostnader inom administration, förskoleverksamhet, kultur- och föreningsverksamhet, arbetsmarknadsåtgärder samt inom ekonomiskt bistånd. Årsutfallet för nettokostnaderna för 2010 är 13,1 mnkr högre än prognosen i tertialrapport 1 och 9,8 mnkr högre än prognosen

Verksamhetsberättelse Nämnd

i tertialrapport 2. Prognossäkerheten har varit god och avvikelserna har hållits inom indikatorns målvärde med god marginal för nämnden totalt. Det finns dock variationer mellan verksamheterna. Jämfört med bokslut för 2009 är resultatet en förbättring med 3,8 mnkr efter resultatöverföring. Förbättringar finns huvudsakligen inom individ- och familjeomsorg, förskoleverksamhet, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och kultur- och föreningsverksamhet. I bokslut för 2009 redovisades ett nettoöverskott jämfört med budget om 11,4 mnkr före resultatöverföring och ett nettoöverskott med 5,2 mnkr efter resultatöverföring.

Årsutfallet för 2010 avseende nettoinvesteringar visar ett underskott med 0,3 mnkr mot investeringsplanen. Investeringsutgifterna för maskiner och inventarier blev 0,2 mnkr högre än budget för 2010. Den absoluta merparten av de investeringar förvaltningen har i maskiner och inventarier är utrustning till nyöppnade förskolor. På grund av den stora utbyggnaden av förskolan har budgeten överskridits. Parkinvesteringarna blev 0,1 mnkr högre än budget 2010. Förvaltningen har en investeringsutgift på 0,3 mnkr för lekutrustning som kommer att betalas av exploateringskontoret. För investeringsprojektet upprustning av Sannadalsparken finns en förskjutning av kostnader från 2010 till 2011 på 0,2 mnkr. För 2010 hade Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd 2,1 mnkr i s.k. nycklade investeringsmedel för investeringar i stadsdelens parker. I huvudsak har nödvändiga åtgärder i parker och på trappor genomförts.

Nämndens arbete under året

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har bestått av 13 ledamöter och 13 ersättare enligt följande:

Ledamöter

Abit Dundar (FP), ordförande
Jan Wallman (S), vice ordförande
Lars Svärd (M)
Johan Nilsson (M)
Marita Liljeqvist (M)
Anne Wompa (M)
Elisabet Ståhlhem (M)
Sven Lindeberg (FP)
Eva Fagerhem (S)
Björn Sund (S)
Lowisa Anderzon (S)
Kjell Marténg (V)
Ylva Wahlström (MP)

Ersättare

Magnus Parnebring (M)
Anette Hellström (M)
Erik Englund (M)
Tomas Tetzell (M)
Olof Gustafsson (M)
Malin Strid (FP)
Fredrik Möller (KD)
Ulf Ekberg (S)
Michael Löhf (S)
Kata Hansson (S)
Marita Ros (S)
Carita Stenbacka Tenezakis (V)
Johan Faxér (MP)

Stadsdelsnämnden har haft 12 nämndsammanträden under 2010. Nämnden har hållit 11 medborgarmöten under året, på måndagskvällar i samma vecka som nämndsammanträdena. På medborgarmötena har allmänheten haft möjlighet att

Verksamhetsberättelse Nämnd

diskutera med nämnden samtidigt som de fått information och kunnat ställa frågor till förvaltningsledningen om ärenden till kommande nämndsammanträde.

Vissa sammanträden och medborgarmöten har föregåtts av ett särskilt tema, såsom lokala brottsförebyggande rådets arbete 8 februari, lagen om offentlig upphandling 18 mars, medarbetarenkäten 22 april, Söderortsvisionen 17 maj, projektet Barn i svåra vårdnadsstrider 20 maj och äldrestöd 14 juni. Nämnden höll dessutom en lokal valdebatt 13 september.

Social delegation

Stadsdelsnämnden utsåg en social delegation för beslut i enskilda ärenden. Sociala delegationen har bestått av fem ledamöter och fem ersättare och haft 19 sammanträden under året.

Sociala delegationen har haft följande sammansättning:

Ledamöter

Sven Lindeberg (FP), ordförande
Björn Sund (S), vice ordförande
Marita Liljeqvist (M) februari-december
Anne Wompa (M)
Anette Hellström (M) januari
Carita Stenbacka Tenezakis (V)

Ersättare

Johan Nilsson (M)
Malin Strid (FP)
Fredrik Möller (KD)
Marita Ros (S)
Ylva Wahlström (MP)

Viktiga nämndärenden

Exempel på viktiga nämndärenden som handlagts under året utöver de ordinarie styr- och uppföljningsdokumenten (verksamhetsplan, kvalitetsgarantier, budgetärenden och verksamhetsberättelse) har varit:

- Nämnden tillskrev stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden om att upprätta ett områdesprogram för Aspudden, Midsommarkransen och Telefonplan.
- Två nya förskolor inrättades, en i Sjövikshöjden och en i kvarteret Korpen.
- Beslut om att ny gruppbostad ska inrättas på Sjövikshöjden.
- Två nya hundrastgårdar ska inrättas i Vinterviken och Västertorp
- Omvandling av Kastanjens servicehus till trygghetsboende samt inriktningsärende om korttidsplatser på nya Axelsbergs vård- och omsorgsboende.
- Upphandlingar av Sjövikens och Telefonplans servicebostäder inom LSS, nattpatrull till hemtjänsten samt ansvar för gemensam upphandling av bemanningstjänster inom äldreomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning.
- Remisser om riktlinjer för samverkan mellan skola och socialtjänst för barn/ungdomar som far illa, anhörig-närståendepolicy för stadens äldreomsorg, reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen, gemensam värdegrund för äldreomsorgen.

Verksamhetsberättelse Nämnd

- Remisser om detaljplaner för område vid Kransbindarvägen – 30 radhus, vid Bryggvägen och Gröndalsvägen – 330 lägenheter, vid kvarteret Ormbunken – 90 lägenheter, vid kvarteret Ejder – 20 lägenheter och Stora Katrineberg – 120 lägenheter.

- Nio nya medborgarförslag inkom till nämnden varav fem rörde stadsdelens utemiljö, två gällde Hägergruppen och Tora och två handlade om administrativa rutiner.

Förskoleavdelningen

Förskoleavdelningen ansvarar för drift, uppföljning och utveckling av den kommunala förskoleverksamheten i stadsdelen.

Antal förskolor, barn

Stadsdelens kommunala förskolor var vid årets slut indelade i 10 rektorsområden med totalt 60 kommunala förskolor där barnen är indelade i 247 barngrupper med totalt 3701 barn. Det fanns 9 barn hos 2 kommunala dagbarnvårdare, 5 barn hos privat dagbarnvårdare och 20 barn i den allmänna förskolan. Flerfamiljssystem har kunnat erbjudas men inte efterfrågats.

Stadsdelen har 4 öppna förskolor varav en drivs på entreprenad. Deras uppdrag är något olika sinsemellan vad gäller öppettider och det förebyggande arbetet. Totalt har de 5,25 årsarbetare varav 0,75 som barnskötare.

Vårdnadsbidrag har utnyttjats av 62 personer på heltid och 31 på deltid, totalt 93 personer vilket innebär 2 personer färre än föregående år.

I en ständigt växande stadsdel som Hägersten–Liljeholmen är, så förändras antalet förskolor och barngrupper under året. Förskolorna har under året utökats med 4 nya förskolor och 411 fler barn än föregående år.

Andel barn med annat modersmål än svenska uppgår till 23 %.

Kollo

Under sommaren 2010 har 332 barn deltagit i sommarkoloniverksamhet (kollo), vilket är 85 fler än föregående år då barnantalet minskade med 95 personer. Antalet inkomna ansökningar till kollo var 406 vilket en ökning från föregående år men motsvarar antalet sökande året innan.

Förskolans kvalitet och utveckling av kvalitet och det pedagogiska arbetet

Förskoleavdelningens uppföljningar av enheternas arbete visar att stadsdelens förskolor arbetar medvetet i enlighet med intentionerna i förskolans läroplan (Lpfö98).

Förskoleenheterna beskriver i sina kvalitetsredovisningar och årsredovisningar ett mycket ambitiöst och målmedvetet arbete utifrån läroplan och andra styrdokument. Samtliga enheter bedömer sitt arbete som gott och mycket gott vad gäller måluppfyllelsen i förhållande till läroplanens och nämndens mål.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Förskoleavdelningen har arbetat med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom avdelningen och inom enheterna. Förskolornas ledningsgrupper har under året deltagit i utbildning i lokalt kvalitetsarbete samt i Lean. En förskola, Rönneberga förskola, har deltagit i stadens kvalitetsutmärkelse.

Det pedagogiska arbetet och avdelningens arbete med att utveckla systematik och kvalitet har varit enligt plan:

- Skapa målbilder för arbetet och tydliggöra vilka resultat som förväntas.
- Formulera kriterier för att bedöma måluppfyllelse.
- Planera och dokumentera uppföljning av arbetet så att det kan påvisa resultat som ger underlag för analys och bedömning.

Samverkan

Förskolorna och förskoleavdelningen samverkar med en mängd olika aktörer och intressenter kring förskolans verksamhet och utveckling. Främsta samverkanspartner är barnen och deras vårdnadshavare. Deltagande i olika nätverk utifrån yrkesroll eller tema är andra exempel på samverkan. Förskolor i Hägersten-Liljeholmen har också deltagit i ett pilotprojekt för att ta fram en bra plattform digitalt för samverkan - Förskoleportalen. Förskoleavdelningen har även medverkat i att utveckla nya typer av förskolor, Smeden och Paletten. Smedens förskola har utformats utifrån ett lokalprogram som bygger på idéer från medarbetare inom förskolans olika yrkesområden. Kännetecken för förskolan är att en stor del av lokalerna kan användas mer mångsidigt och gemensamt. Paletten, har fått en designprofil och utformning. Båda med utgångspunkten att de ska vara goda miljöer för barnens lärande och utveckling.

Brukarundersökning och val av förskola

Brukarundersökning inom förskolan visar att föräldrarna är mycket nöjda med verksamheten. Det är 64 % av de som har barn på kommunal förskola i stadsdelen och 67 % om enskilt drivna verksamheter inkluderas, som tycker att de haft möjlighet att välja vilken förskola/familjedaghem deras barn ska gå på. Inom Stockholms stad som helhet har 73 % uppgett att de haft möjlighet att välja förskola/familjedaghem.

Förskolegaranti

Samtliga barn som önskar plats kan erbjudas plats inom garantitiden. Det är dock svårt att tillgodose alla föräldrars val om placering inom garantitiden. Detta gör att många kvarstår i kön till önskad förskola/förskolor. Följder av detta blir att det dels är svårt att se den faktiska kön för såväl föräldrar som handläggare vilket bidrar till osäkerhet i planering av behov. En annan följd är att det på flera förskolor är stor omflyttning av barn vilket försvårar det pedagogiska arbetet.

Social omsorg

Verksamhetsberättelse Nämnd

Avdelningen ansvarar för:

- Stöd till barn och ungdomar samt deras föräldrar, inklusive skyddsinsatser för barn och ungdom
- Stöd till och skyddsinsatser för personer med missbruksproblem
- Stöd till personer med fysiska och/eller psykiska funktionshinder
- Stöd till personer med ekonomiska svårigheter och vissa insatser för arbetslösa
- Flyktingmottagande
- Parklekar och ungdomsgårdar

Uppgifterna omfattar både myndighetsutövning och utförande verksamheter inom individ- och familjeomsorg och inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning. Myndighetsutövningen är organiserad i fyra enheter. De nio utförarenheterna ger stöd och service i form av främst boendestöd, personlig assistans, avlösare, stödboende, gruppboende och daglig sysselsättning. Se bilaga 8c för organisationskarta.

Personal

Många av socialsekreterarna vid barn- och ungdomsenheten har deltagit i en stadsgemensam fortbildning om barnutredningar och i utbildning om våld i nära relationer. Medbetare som arbetar med utredningar och insatser till personer med funktionsnedsättning har fått utbildningar genom EU-projektet Carpe om bl.a. teckenspråk och autism. Medarbetare vid förvaltningens gruppboendestäder har fått fortbildning om hot och våld i arbetsmiljön genom det AFA-finansierade hot och våld-projektet. Enhetschefer och arbetsledare har deltagit i utbildningar om bl.a. arbetsmiljö och ledarskap.

Viss övertalighet uppstod under året vid assistansenheten till följd av minskat antal brukare. Den övertalighet som befarades i samband med avvecklingen av Klubbäckens barn- och ungdomsboende kunde undvikas genom att de anställda bereddes anställning på andra enheter.

Verksamhet

Arbetet har även under detta år varit inriktat på fortsatt utveckling av verksamheten i syfte att kunna erbjuda så bra och kostnadseffektiva insatser som möjligt. Av det som planerades i verksamhetsplanen för 2010 har det mesta genomförts.

Entreprenader

Samtliga ungdomsgårdar och parklekar drivs av privata entreprenörer. Under 2010 påbörjades ny upphandling av driften av en av ungdomsgårdarna och en av parklekarna.

I februari 2010 övergick driften av gruppboendestaden Broder Pehr till den nya entreprenören Attendo. Telefonplans servicebostad och Sjövikens servicebostad övergick den 1 oktober 2010 från kommunal drift till entreprenardrift genom Frösunda LSS. Båda övergångarna har, enligt förvaltningens bedömning, gått bra för både brukare och personal.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Lokaler

Träfflokalen Kravatten har under året samlokaliseras med den nya ungdomsgården i Axelsberg och Steget framåt har flyttat till Fruängens ungdomsgård. Den planerade flyttningen av Glasade gångens chokladgrupp, tvätteri och café till ny lokal vid Telefonplan sker pga. byggförseningar först under mars 2011.

För den dagliga verksamheten Liljeholmsgården har planering skett för flytt till lokaler i Örnberg. Flyttningen beräknas sker i maj 2011 och är initierad av hyresvärden som vill bygga bostäder där Liljeholmsgården nu ligger.

Ekensbergs dagliga verksamhet har haft stora problem under hela året med vattenläckage och kyla inomhus. Under en period fick verksamheten stängas därför att ingen kunde vistas i lokalerna. Diskussion om flyttning av verksamheten till andra lokaler pågår.

De lokaler i Sannadalsparken där Gröndals ungdomscafé höll till brandskadades svårt under året och måste därför rivas. Caféverksamheten har därefter hållit till i tillfälliga lokaler, för närvarande hos Ekensbergs dagliga verksamhet. Nya lokal för både ungdomscaféet och daglig verksamhet kommer att byggas i samband med upprustning av parken.

Storsvängens ungdomsgård flyttade under sommaren 2010 till nya och tillgängliga lokaler i Axelsbergs centrum och bytte samtidigt namn till Hägerstens ungdomsgård. I och med detta är det bara Västberga ungdomsgård och Hunddagis Trofast bland social omsorgs verksamheter som inte är fullt tillgängliga för personer med rörelsehinder. För ungdomsgården planeras nya lokaler under 2011.

Boenden

Klubbackens barn- och ungdomsboende avvecklades i februari 2010 på grund av kraftigt minskad beläggning. Den ena av Klubbackens byggnader har under resten av året använts till ungdomsboende för flickor som behövt annat boende än hos sina föräldrar. För den andra byggnaden söktes omställningsbidrag, som dock inte beviljades. Hyreskontraktet för lokalerna tas vid årsskiftet 2010-2011 över av förskoleavdelningen.

Brukarna i f.d. gruppboenden Ekan, vars lägenheter inte är fullvärdiga, flyttade i början av 2010 till den nya Responsgatans gruppboende vid Telefonplan. Ekans lokaler kommer efter renovering av fuktskador mm användas till kollektiv träningsboende för unga flickor, dvs. den verksamhet som under 2010 fanns på Klubbackens barn- och ungdomsboende.

Den planerade nya gruppboenden i kvarteret Direktrisen i Fruängens centrum visade sig inte kunna bli av, eftersom det inte gick att bygga om befintliga lokaler tillräckligt bra och tillgängligt för målgruppen. Däremot har planeringen fortsatt för nya gruppboenden i Sjövikshöjden och i kvarteret Motellet i Fruängen. En successiv omstrukturering av Axelsbergs serviceboende till boende för yngre personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning har påbörjats under året.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Efter synpunkter från länsstyrelsen på gemensamhetsutrymmena i några av förvaltningens gruppbestäder har vissa anpassningar gjorts av lokalerna så att de bättre ska uppfylla gällande krav.

Samverkan mellan gruppbestäderna har intensifierats under året och ledningen för de båda enheterna med gruppbestäder har flyttat till ett gemensamt kontor. Samverkan finns också i det projekt mot hot och våld i arbetslivet som inleddes under året på gruppbestäderna med praktiskt och ekonomiskt stöd från AFA Försäkring.

Under hösten 2010 blev det klart att de nuvarande studentbestäderna på Fruängens kyrkogata skulle avvecklas. Förvaltningen kunde därmed teckna kontrakt för förhyrning av ytterligare ett våningsplan i fastigheten för socialpsykiatriskt stödboende. Inflyttning i de nya lokalerna är planerad till våren 2011, så fort ombyggnaden av dem är klar.

Vid ingången av år 2010 fördes ansvaret för sjukvårdsinsatserna på dåvarande stödboenden Fruängens kyrkogata över från landstinget till stadsdelsförvaltningen. I och med detta uppfyller stödbostaden kriterierna för en gruppbestad, vilket gör att den kan ingå i det socialpsykiatriska valfrihetssystemet. De tidigare stödbostäderna på Fruängstorget och i Nybohov gjordes samtidigt om till träningslägenheter, eftersom de inte uppfyller de nya kriterierna för stödbostad.

Socialpsykiatri

Inom sysselsättningsdelen av den socialpsykiatriska utförarenheten gjordes flera förändringar inför 2010, bl.a. som anpassning till det nya ersättningssystemet inom socialpsykiatrin. Café Droppen/Brukets årstidsprodukter slogs samman organisatoriskt med Hägergruppen, men fortsatte att ha verksamhet i skilda lokaler. Genom sammanslagningen kan de brukare som beviljats plats gå på båda verksamhetsgrenarna utifrån egna önskemål. Verksamheterna ingår i det socialpsykiatriska valfrihetssystemet.

Även träff- och aktivitetslokalen Toras verksamhet har anpassats till det nya ersättningssystemet, så tillvida att den tidigare biståndsbedömda studiecirkelverksamheten övergått till att vara anslagsfinansierad och, på försök, icke-biståndsbedömd. Tora och träfflokalen Kravatten ingår inte i valfrihetssystemet, men andra stadsdelar kan fortfarande köpa plats i verksamheterna för sina brukare.

Det nya valfrihetssystemet inom socialpsykiatrin har medfört att en del nya brukare har valt sysselsättning på annat håll i staden än i stadsdelsområdet. Samtidigt har både det neuropsykiatriska stödteamet, sysselsättnings- verksamheterna och träfflokalerna brukare från andra stadsdelar. Brukare med boendestöd genom förvaltningen har valt att behålla det fast de själva flyttat till en näraliggande stadsdel.

De myndighetsutövande enheterna

Vid vuxenenheten har försöket med vårdgaranti för missbruksvården permanentats. Enheten har fortsatt att utveckla den egna öppenvården, bl.a. genom

Verksamhetsberättelse Nämnd

projektet om boendestöd till personer med massivt missbruk och risk för hemlöshet. Verksamheten permanentas från och med 2011. Under hösten 2010 inleddes, med stöd av centrala medel, ett nytt projekt med en bosamordnare som ska ge stöd att hitta bostad till personer som inte själv klarar att lösa sina bostadsproblem. Bland dem som behövt mer omfattande behandlingsinsatser än öppenvård finns ett ökande antal unga vuxna (20-28 år) med tungt missbruk och svår psykiatrisk problematik.

Vid enheten för ekonomiskt bistånd har en handläggare arbetat med felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Två socialsekreterare har arbetat med bidragssökande ungdomar 18-24 år och två med långvariga bidragstagare i syfte att hjälpa dem till annan försörjning.

Vid årsskiftet 2009-2010 övergick det tidigare kvinnofridsprojektet till permanent verksamhet i form av ett team för stöd till kvinnor som utsatts för våld i nära relation. De kvinnostödjare som ingår i teamet samfinansieras med stadsdelsnämnderna i Skärholmen och Älvsjö. Under året har teamet inlett samverkan med förvaltningens vuxenenhet och neuropsykiatriska stödteamet om arbete med de våldsutövande männen.

Under året har rutiner utarbetats för hur de myndighetsutövande enheterna ska samverka för att undvika vräkningar.

Även inom barn- och ungdomsenheten är inriktningen att stöd och hjälp så långt som möjligt ska ges i öppenvård och på hemmaplan. Enhetens familjebehandlare, föräldrarådgivare och ungdomsstödjare erbjuder därför olika former av samtal, gruppverksamheter och program för både barn, ungdomar och föräldrar. Det utbyggda ungdomsstödet med boende för ungdomar som inte kan bo hos sina föräldrar har permanentats efter att ha drivits med projektmedel under några år.

De metoder som utvecklats inom ramen för barn- och ungdomsenhetens projekt om stöd till barn i svåra vårdnadsstrider har vidareutvecklats under året. Metoderna innebär bl.a. att man använder sig av en samordnare som reglerar konflikter mellan föräldrarna samt en modell för medling som införts i samarbete med Södertörns tingsrätt.

Den planerade metodutvecklingen för arbete med ungdomar som inte går i skolan (s.k. hemmasittare) har av olika orsaker inte kunnat genomföras under året.

Vård utom hemmet har behövts för ett antal ungdomar med en svår och sammansatt problematik. Flera av ungdomarna har varit placerade under längre period på § 12-hem, medan andra har kunnat vistas i familjehem som fått stöd av förvaltningens Funka-team. Teamet ger bl.a. handledning till familjehemmen, familjebehandling för de biologiska föräldrarna och eftervård när den unge flyttat från familjehemmet.

Bland de ungdomar som riskerar en negativ utveckling finns en grupp flickor. Under året har fältassistenter ägnat sig särskilt åt dessa flickor. Under sommaren 2010 intensifierades arbetet med bl.a. lägerdagar, ridturer och klättring vilket finansieras av extra medel. Aktiviteter av skilda slag har fortsatt under hösten.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Fältassistenterna har också samarbetet med skolor i området runt problematiska flickgäng.

En överenskommelse har träffats mellan socialtjänst, förskola, skola och polis om samverkan kring barn och ungdomar som behöver särskilt stöd, riskerar att fara illa eller är i behov av insatser från flera myndigheter. Överenskommelsen reglerar också det brotts- och drog-förebyggande arbetet.

Beställarenheten funktionsnedsättning har under året genomfört ett projekt om utbildning kring planering av vardagsstöd för personer med psykisk funktionsnedsättning. Utbildningen riktade sig till biståndsbedömare och boendestödjare vid stadsdelsförvaltningen samt till personal vid psykosmottagningen och den psykiatriska öppenvårdsmottagningen i Liljeholmen. Projektet genomfördes med stöd av medel från Socialstyrelsen.

Övrigt

Brukarundersökningar har även under detta år genomförts vid samtliga enheter inom social omsorg. Resultaten har över lag visat att brukarna är nöjda med bemötande, verksamhet och annat, men att det också finns sådant som behöver förändras. Samtliga brukarundersökningar har presenterats för stadsdelsnämnden.

Brukarundersökningar inom olika verksamhetsområden har genomförts också av USK på uppdrag av SLK. Även i dessa undersökningar är utfallet gott vad gäller brukare som har insatser genom beslut från Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning. Resultaten av den centrala brukarundersökningarna redovisas nedan under respektive indikator.

Verksamhetsuppföljningar har gjorts vid beställarenheten funktionsnedsättning, Hägerstens gruppboendestäder och Västertorps dagliga verksamhet med granskning av bl.a. journalanteckningar och genomförandeplaner. Granskningarna visade ett fortsatt arbete behövs med att förbättra dokumentationen.

För ungdomar med utvecklingsstörning har mycket uppskattade discon regelbundet ordnats på Fruängens ungdomsgård.

Äldreomsorg

Äldreomsorgsavdelningen ansvarar för att utreda och fatta beslut om biståndsbedömda insatser till äldre, såsom hemtjänst, servicehus, vård- och omsorgsboende, korttidsvård och dagverksamhet. Avdelningen driver också utförarverksamheter och erbjuder förebyggande insatser samt följer upp verksamhet som drivs i egen regi, på entreprenad, av privata hemtjänstutförare och privata vård- och omsorgsboenden inom stadens ramavtal. Avdelningen planerar och utvecklar äldreomsorgen i stadsdelen samt samverkar med bl.a. landstinget, andra vårdgivare och pensionärs- och frivilligorganisationer.

Antalet äldre över 65 år ökar, det är åldersgruppen 65-79 år som ökar medan antalet äldre över 80 år minskar fram till 2017, en mindre ökning finns i åldersgruppen över 90 år. En viss ökning av behovet av vård- och omsorgsboende har skett under året. Behovet av hemtjänst har ökat i den yngre åldersgruppen. I

Verksamhetsberättelse Nämnd

december bodde 573 personer på vård- och omsorgsboende. 1 137 personer hade hemtjänst. Efterfrågan på servicehus har fortsatt att minska till förmån för seniorboende och trygghetsboende. I december bodde 195 personer på servicehus varav 180 hade hemtjänstinsatser. Totalt hade 2 245 personer insatser från äldreomsorgen i december 2010.

Personal

Omsorgspersonalen har erbjudits grundutbildning och arbetsplatsnära kompetensutveckling. 98 % av omsorgspersonalen har validerats mot yrkeskrav (KEY-modellen) och fått individuella kompetensutvecklingsplaner. Prioriterade områden för kompetensutveckling har varit social dokumentation kombinerat med språkstöd, "Organisation, lagar och mål", hygien och vård i livets slut.

Biståndshandläggarna har deltagit i äldreförvaltningens utbildningar, såsom kartläggnings- och bedömningsinstrumentet, salutogent förhållningssätt, reviderade riktlinjerna för biståndsbedömning, anhörigstödslagen samt äldre med psykisk sjukdom.

Tre medarbetare deltar i Traineeprogrammet för äldreomsorgen som startade i november.

En viss övertlighet av personal uppstod i samband med omvandlingen av Kastanjens servicehus till trygghetsboende.

Verksamhet

Beställarenheten – äldre ansvarar för myndighetsutövningen, det vill säga biståndshandläggarna utreder och fattar beslut om vilka insatser den äldre får, utifrån socialtjänstlagen (SOL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt stadens äldreomsorgsplan och riktlinjer. Enheten informerar också om stadens och stadsdelens utbud av insatser, handlägger och beslutar om riksfärdtjänst och utreder färdtjänstansökningar.

Inom äldreomsorgens finns valfrihetsmodeller för hemtjänst, vård- och omsorgsboende samt dagverksamhet i kommunal regi. Detta innebär att de äldre efter biståndsbeslut själv väljer hemtjänstutförare, vård- och omsorgsboende och dagverksamhet.

Brukarna har under året haft möjlighet att inom kundvalsmodellen välja mellan ett 80-tal olika hemtjänstutförare i stadsdelen, varav två kommunala utförare. 37 privata utförare har uppdrag i stadsdelen. Ungefär lika många brukare har valt kommunal som privat utförare. Gällande köp av vård- och omsorgsboende har fördelningen under året varit att 42 % bor på vård- och omsorgsboende som drivs av privata utförare inom stadens ramavtal eller enskilt avtal. 33 % bor på boende i staden som drivs på entreprenad. 10 % bor på boende i staden som drivs i egen regi och 15 % på boende i stadsdelen som drivs i egen regi.

I stadsdelen finns det totalt 262 platser i vård- och omsorgsboende, varav 105 platser drivs i egen regi och 157 platser på entreprenad. Axgårdens vård- och Verksamhetsberättelse Nämnd

omsorgsboende på Fruängsgården och Kastanjens vård- och omsorgsboende drivs i egen regi. I februari 2011 flyttar Kastanjens vård- och omsorgsboende till Axelsbergs vård- och omsorgsboende.

Fruängsgårdens B-hus med 128 platser drivs av entreprenören Carema Omsorg och Åsengården med 29 platser av Vingslaget. Inom stadsdelen finns också det privata äldreboendet Rosengården med 86 platser, som drivs av Attendo Care. Ett 60-tal äldre från stadsdelen bor på Rosengården.

De tre servicehusen, Axelsberg, Fruängsgården och Trekanten, totalt 260 lägenheter, drivs i egen regi. Ett 20-tal servicehuslägenheter har varit outhyrda under året. I september omvandlades Kastanjens servicehus till trygghetsboende.

Två dagverksamheter för personer med demenssjukdom, en rehabiliteringsenhet och enheten Äldrestöd drivs också i egen regi.

Äldrestöd erbjuder anhörigstöd för vuxna och äldre, stöd av heminstruktör för personer med syn- och hörselskador samt verksamheter som vänder sig till alla äldre i stadsdelen, t.ex. Seniorhälsan, fixartjänster och dagsutflykter. Verksamheten finansieras till viss del av stimulansmedel för olika utvecklingsprojekt.

Under 2010 har förändringar genomförts som påverkat boende och deras anhöriga. Kastanjens servicehus har omvandlats till trygghetsboende och vid Axelsbergs servicehus pågår ombyggnation av hus 41 till vård- och omsorgsboende. Information och dialog med boende och anhöriga har därför varit och är fortsatt en högt prioriterad fråga. Förvaltningen har i samverkan med fastighetsägaren Micasa inbjudit till regelbundna frågestunder och Nyhetsbrev har kontinuerligt delats ut. Detta har uppskattats av boende och anhöriga och bidragit till ökad trygghet.

Bättre samverkan-Bättre Liv, en försöksverksamhet riktad till de mest sjuka äldre som bor hemma, startade under hösten i samverkan med landstinget, andra vårdgivare och privata utförare. Stimulansbidrag har beviljats under tre år för verksamheten.

Brukarundersökningar och uppföljning

Årliga brukarundersökningar har genomförts av staden som omfattat hemtjänst, servicehus och vård- och omsorgsboende. Årsmålen för indikatorerna nöjdhet, trygghet samt mat och måltidssituationen hämtas från brukarundersökningarnas resultat. Undersökningarna visar i stort på en ökad brukarnöjdhet. Inom hemtjänsten är det viktigt att fortsätta utvecklingsarbetet och säkerställa att insatser utförs enligt brukarens biståndsbeslut och genomförandeplan. Planeringsverktyget Schemas och handdatorer ökar säkerheten inom den kommunala hemtjänsten. Enkätundersökningar har också genomförts avseende brukarnas nöjdhet med biståndshandläggarnas bemötande (95 % nöjda) och anhörigas nöjdhet med det stöd som erbjudits (72 % nöjda).

Årliga verksamhetsuppföljningar har genomförts av förvaltningen som omfattat såväl verksamhet i egen regi som på entreprenad och privata utförare. Uppföljning

Verksamhetsberättelse Nämnd

av entreprenadavtal har genomförts av äldreomsorgschef och upphandlare samt oanmälda besök av MAS och representant för äldreomsorgsavdelningen under dagtid och kväll/natt. Vid de oanmälda besöken undersökte förvaltningen bland annat antal personer i tjänst i samtliga personalkategorier, hur många av dessa som var vikarier, vad de boende gjorde och hur atmosfären var, tider för måltider och valfriheten kring maten, dokumentation, delegeringar, kontaktmannaskapet och hur introduktionen fungerat för vikarier. Det övervägande intrycket från besöken var att det var en lugn atmosfär på boendena. De förbättringspunkter som noterades kommunicerades till verksamhetscheferna som åtgärdade dessa. I september genomförde äldreomsorgens beställarsida och MAS den årliga uppföljningen enligt stadens strukturerade modell.

Sammanfattningsvis visar uppföljningarna att äldreomsorgens verksamheter håller en god kvalitet.

Dialogmöten för uppföljning och kontroll av verksamhetens kvalitet har genomförts vid utförarverksamheter i egen regi av äldreomsorgschef och utredare. Viktiga utvecklingsområden är social dokumentation och kontaktmannaskap. Enheterna har fått i uppdrag att på arbetsplatsträff (APT) gå igenom rutinerna för klagomålshantering och dokumentation av fel och brister/avvikelser i verksamheten.

Administrativa avdelningen

Årsutfallet för 2010 visar ett överskott med 2,8 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror främst på minskade personalkostnader och sänkta kostnader för LISA självservice. Avdelningen har fått ökade intäkter då flera stadsdelsnämnder köpt informationstjänster, medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) samt att stadsledningskontoret köpt upphandlartjänster.

Personal

Avdelningen har haft totalt tretton och en halv heltidsanställningar under året varav en har varit tjänstledig.

Verksamhet

Avdelningen har uppfyllt samtliga åtaganden och har genomfört alla aktiviteter som fastställts i verksamhetsplanen för 2010.

Samhällsplaneringsavdelningen

Årsutfallet för 2010 avseende Samhällsplaneringsavdelningen visar ett överskott med 0,4 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror huvudsakligen på minskade personalkostnader. Årsutfallet för 2010 avseende Stadsmiljö visar ett resultat i nivå med budget.

Personal

Vid ingången av 2010 hade avdelningen totalt 13 anställningar inklusive avdelningschef. När omläggningen av IT-driften lades över på Volvo IT togs tre tjänster för IT-tekniker bort. Dessa tjänster avslutades före sommaren 2010.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Projektenheten

Projektenheten har utvecklat och drivit e-tjänstprojekten "Nyckelfri hemtjänst", "Mobila Trygghetslarm", "Pekskärmar" samt "Faderskaputredning". Enheten har också drivit projektet "Creative Metropolis", deltagit i utvecklingen av Telefonplan samt samordnat förvaltningens arbete med Lean, vision Söderort och EU frågor

Drogprevention och trygghet

Trygghets- och tillgänglighetsaspekten har beaktats vid plansamråd samt vid nya projekt som berör stadsdelen som till exempel vid anläggandet av nya parker, gång- och cykelvägar. Genom trygghetsvandringar och ökad samverkan mellan berörda aktörer i stadsdelen har avdelningen i samarbete med social omsorg, närpolisen, näringslivet samt andra förvaltningar inom staden arbetat med att öka den upplevda tryggheten. Avdelningen har också samordnat det drogpreventiva arbetet i stadsdelen och har där samverkat med social omsorg, polisen, skola och förskola, föräldrar och förenings- och näringsliv. Avdelningen samordnar arbetet med lokala Brå (det lokala brottsförebyggande rådet).

Stadsmiljö

För att uppnå målet rena och trygga parker har förvaltningen prioriterat städning av stadsdelens parker och satt upp nya papperskorgar vid behov samt beställt extra städning då behov uppstått eller kunnat förväntas att uppstå. Vidare har röjning av sly för att öka sikten i parker samt frilägga belysningskällor genomförts, till exempel i Trekantsparken i Liljeholmen gjordes en omfattande röjning. Upprustning av Mälarhöjdens centrum har påbörjats och färdigställs till sommaren 2011. En hundrastgård har anlagts vid Sjöviksbacken i Årstadal. Avdelningen svarar på remisser om nya plansamråd samt deltar i planprocesserna för nya projekt. Genom det tidiga deltagandet i planprocessen har avdelningen en bra beredskap för att remissyttranden lämnas in inom angiven samrådstitid, begäran om uppskov med yttranden har kunnat undvikas helt.

Lokalfrågor

Utbyggnad en av förskolor i stadsdelsområdet, som avdelningen ansvarar för, har under de senaste åren varit omfattande, under 2010 inrättades 26 nya förskoleavdelningar. Avdelningen ansvarar också för förvaltning och utveckling av befintliga lokaler och bistår verksamheterna i lokalfrågor. Under året har arbetet med inventering av förvaltningens lokaler ur ett tillgänglighetsperspektiv på börjats.

Paraplysystemet

Under 2010 har stor vikt lagts på dokumentationen inom äldreomsorgens utförarenheter. Projekt pågår i staden där alla privata och kommunala kundvalsutförare inom äldreomsorgen kan låna en handdator för att kunna rapportera i Parasol på ett enklare sätt. En av förvaltningens privata

Verksamhetsberättelse Nämnd

hemtjänstutförare deltar i projektet, förvaltningens hemtjänst deltar sedan tidigare och två av förvaltningens servicehus har gått med i projektet.

Säkerhet, telefoni, larm och IT

Under året har avdelningen informerat enheterna om det förbyggande säkerhetsarbetet. Framtagandet av en utbildningsplan för säkerhetsarbetet samt framtagandet av rutiner för incidentrapportering har påbörjats under året. I mars 2010 genomfördes övergången av IT-driften till Volvo IT. Överföringen av IT-driften inom förvaltningens samtliga verksamheter administrerades av avdelningen.

Kostnadseffektiviseringar

Avdelningen har bidragit till kostnadseffektiviseringar inom IT, telefoni och lokalhyror samt strävat efter rimliga nivåer på lokalhyror.

Ekonomiavdelningen

Årsutfallet för 2010 visar ett överskott med 0,9 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror huvudsakligen på minskade personalkostnader och ökade intäkter för återvunna kundförluster.

Personal

Under året har avdelningen haft sju och en halv heltidstjänster varav en har varit tjänstledig. Tilläggstjänster har köpts från serviceförvaltningen.

Verksamhet

Avdelningen har uppfyllt samtliga åtaganden och har genomfört alla aktiviteter som fastställts i verksamhetsplanen för 2010.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning har under året arbetat med frågor som rör utvecklingen av Telefonplan, söderortsvisionen och kreativa näringar. Konkurrensutsättning av verksamheter har skett i enlighet med aktivitetsplanen. Stadsdelsnämnden har nominerat tre verksamheter till Stockholms stads kvalitetsutmärkelse 2010. Förvaltningen har också utvecklat och drivit ett antal e-tjänstprojekt.

Genom trygghetsvandringar och ökad samverkan mellan olika aktörer i stadsdelen har förvaltningen arbetat med att öka den upplevda tryggheten. Förvaltningen har drivit ett projekt under året "Trygg i Trekantsparken" som syftar till att undersöka aspekter för otrygghet samt ta fram en åtgärdsplan för Trekantsparken. Under året har städning av stadsdelens parker och grönområden prioriterats.

Förvaltningen har under året arbetat med att utveckla miljöarbetet och har uppnått 100 % miljöbilar, ytterligare insatser kommer att krävas för att uppfylla målen om utsortering av avfall och alternativa bränslen.

Trygghets- och tillgänglighetsaspekten har beaktats vid plansamråd samt vid nya projekt som berör stadsdelen. Lokala Brå har under 2010 arbetat med frågor som rör ökad trygghet bland äldre; kvinnor, trygghet och våldsbrott samt att en samverkansöverenskommelse mellan social omsorg, polis, förskola och skola tagits fram.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

● Uppfylls helt

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning har under året medverkat som representant i företagarföreningarna, där har bl.a. Söderortsvisionen diskuterats och synpunkter samlats in. Förvaltningen har tillsammans med näringslivsrepresentanter, fastighetsägare, Konstfack, Stockholm Business Region, Kulturförvaltningen, stadsledningskontoret och Stockholmsmässan deltagit i styrgruppen för Telefonplan. Under året har arbetet med handlingsplan för den fortsatta utvecklingen av området fortsatt. Förvaltningen har för Stockholm stads räkning drivit projektet Creative Metropoles, ett INTERREG IV C projekt, med inriktning att öka kunskaperna om hur en stad kan utveckla ett stöd för kreativa industrier. Konkurrensutsättning har skett i enlighet med aktivitetsplanen.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Söderortsvisionen

Nämndens budget för feriearbetande ungdomar inom ramen för Söderortsvisionen uppgick till ca 0,5 mnkr. Inför sommaren 2010 anställdes 109 ungdomar till de platser som fanns i stadsdelsnämndens verksamheter, främst äldreomsorg och förskola. Ett fåtal anställdes inom kollo, parklek och det lokala näringslivet.

Under året har handlingsplanen för Vision Söderort förankrats med förvaltningsledning och nämnd. Utveckling av Telefonplan som centrum för kreativa näringar har fortsatt genom förvaltningens uppdrag i styrgruppen för Telefonplan. Medborgardialog har genomförts i stor omfattning i samband med projektet Trygg i Trekantsparken. En kartläggning av centrumbildningar och servicestrukturen pågår. Övriga uppdrag som berör stadsdelsnämnden inom ramen för handlingsplanen för Vision Söderort har påbörjats.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	33,8 %	33 %	33 %	2010

Kommentar:

Upphandlingar har genomförts enligt aktivitetsplanen för 2010 och årsmålet har uppfyllts.

NÄMNDMÅL:

Nämnden ska bidra till att Stockholm ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

● Uppfylls helt

Förvaltningen har uppfyllt målet genom att tillsammans med Stockholm Business region, kulturförvaltningen och lokala aktörer delta i utvecklingen av området vid Telefonplan med fokus på utvecklingen av kreativa näringar.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

● Uppfylls helt

Förvaltningen har ett nära samarbete med framför allt Jobbtorg Stockholm Skärholmen, men även med t.ex. arbetsförmedling och primärvård för att hjälpa arbetslösa av olika kategorier till egen försörjning. Särskilda resurser är dessutom avsatta för att hjälpa ungdomar (18-24 år) och långvariga bidragstagare till annan försörjning än ekonomiskt bistånd.

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder/bolag)	57 st	57 st	1 400 st	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: 57 praktikplatser har tagits fram från verksamhetsområdena. Enheterna har tagit emot 38 praktikanter. Rimliga krav har ställts avseende språkkunskaper och utbildning.				
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	159 st	120 st	3000 st	2010
Kommentar: 159 ungdomar har erbjudits sommarjobb i stadens regi. Efter tilldelning av medel från Söderortsvisionen har vi kunnat erbjuda fler ungdomar feriearbete.				
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	1,5 %	2 %	6,0 %	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Liksom tidigare ligger andelen barnfamiljer som behöver ekonomiskt bistånd lågt i stadsdelen jämfört med genomsnittet för staden som helhet (där siffran är 4,7). Andelen i stadsdelsområdet har också sjunkit något under de senaste åren.				
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1 %	2 %	3,5 %	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Den befarade ökningen har uteblivit av personer som behövt ekonomiskt bistånd. Istället har andelen sjunkit lite sedan föregående mätning. Genomsnittet i staden ligger däremot på samma nivå som tidigare (2,4 %).				

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel personer i procent som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,5 %	0,6 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Andelen långvariga (mer än 10-12 månader) bidragstagare ligger på en fortsatt låg nivå, vilket även är fallet i staden som helhet (där siffran är 1,4 % av den vuxna befolkningen). Förvaltningens ambition är att dock att den satsning som inletts på denna grupp av bidragstagare ska leda till att andelen minskar på sikt.

Andel vuxna personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,1 %	1,2 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010
---	-------	-------	--------	----------------------------

Kommentar:

Andelen vuxna bidragstagare är samma som vid förra mättillfället, medan genomsnittet i staden har sjunkit med 0,1 procentenhet till 2,2 %.

Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun	65,5 %	51 %	51 %	Verksamhetsberättelse 2010
--	--------	------	------	----------------------------

Kommentar:

Antalet flyktingar som tas emot i stadsdelsområdet har minskat ytterligare från en redan tidigare låg nivå.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska minska behovet av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser	2008-01-01	2010-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Alla arbetsföra bidragstagare får snabbt en tid på Jobbtorg Stockholm Skärholmen för en individuell jobbplan. Vid besöket på förvaltningen görs upp en arbetsplan tillsammans med klienten av vilken det ska framgå vilka mål och delmål som finns för att personen ska komma ut i egen försörjning. Sökande med rehabiliteringsbehov har individuella arbetsplaner där det framgår vilken insats som personen behöver för att snabbast komma ut i egen försörjning. Socialsekreterarna har vid behov samtal med arbetsförmedling eller läkare från vårdcentraler tillsammans med den berörda klienten. Två socialsekreterare arbetar speciellt med bidragssökande ungdomar 18-24 år.

☒ Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Sedan våren 2010 arbetar en socialsekreterare på heltid med att, i enlighet med stadens rutiner, förebygga och utreda felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd.

NÄMNDMÅL:

Behovet av ekonomiskt bistånd ska minska och bidragstiden förkortas

Uppfylls helt

Antalet bidragshushåll har under året varit ca 490 per månad, vilket är en minskning med ca 15 hushåll per månad jämfört med genomsnittet för 2009. Andelen bidragstagare i förhållande till befolkningen har också sjunkit med någon tiondels procent. Ungefär hälften av bidragstagarna är, liksom tidigare, personer som varit beroende av ekonomiskt bistånd under mycket lång tid. Förvaltningen har avsatt resurser för att hjälpa dessa personer till annan försörjning, vilket på sikt beräknas ge minskat behov av ekonomiskt bidrag och kortare bidragstider. För närvarande kan dock inte någon förändring iakttas av bidragstidens längd.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

☒ Förvaltningen ska avsätta resurser till arbete med felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd.	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

En socialsekreterare vid enheten för ekonomiskt bistånd arbetar sedan mars 2010 på heltid med felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd.

☒ Förvaltningen ska avsätta resurser till att hjälpa långvariga bidragstagare till annan försörjning.	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Verksamhetsberättelse Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Två socialsekreterare arbetar sedan våren 2010 specifikt med klienter som varit bidragsberoende under en längre tid.

Informationsinsatser om feriearbete ska	2010-01-01	2010-03-31	
☒ riktas till så väl ungdomar som lokala näringsidkare i stadsdelen.			

Kommentar:

Nämndens kostnader för feriearbetande ungdomar uppgick till ca 0,9 mnkr. Inför sommaren 2010 inkom 262 ansökningar till de 159 platser som fanns i stadsdelsförvaltningens verksamheter och hos andra arbetsgivare inom Hägersten-Liljeholmens område. 159 feriearbetare anställdes.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att miljömålen i huvudsak kommer att uppnås och arbetar fortlöpande med att utveckla miljöarbetet ytterligare vad gäller utsortering av matavfall, alternativa drivmedel och minskad elförbrukning. Andelen miljöbilar uppgår till 100 %. Årsmålet för förnyelsebart drivmedel har inte uppnåtts under 2010 då de miljöbilar som ingår i förvaltningens fordonsbestånd i huvudsak inte är etanol- eller biogasbilar utan bensin- eller hybridbilar, som tankas med fossila bränslen. Förvaltningen har fyra biogasfordon vilka många gånger inte har kunnat tankas med biogas eftersom det inte alltid funnits att tillgå i Stockholm. Väntetiderna vid tankstationen kan också vara mycket långa. Det innebär att endast en mindre andel förnyelsebara drivmedel kan redovisas och att målet inte kan uppnås trots att andelen miljöbilar uppgår till 100 %. Under den närmaste treårsperioden kommer förvaltningen att fasa ut bensindrivna miljöbilar för att övergå till i första hand elbilar. Detta sker i takt med att gällande leasingavtal löper ut. I övrigt genomför förvaltningen utbildnings- och informationsinsatser om miljöfrågor under året.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck, exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	0 %	0 %	0%	2010

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	22 %	35 %	35 %	2010
Kommentar: Förvaltningen kommer under 2011 att intensifiera arbetet med sortering av matavfall genomförs på de enheter som tillhandahåller mat.				
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	100 %	2010
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag)	4 %	85 %	85 %	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Årsmålet för förnyelsebart drivmedel har inte uppnåtts under 2010 då mätmetoden mäter andel förnyelsebart drivmedel jämfört med den totala mängden av drivmedel. Indikatorn avser emellertid endast andelen förnyelsebart drivmedel bland etanol- och fordonsgasdrivna fordon. Eftersom mätningen görs i Agresso jämför endast kostnaderna. Då kostnaderna för de olika drivmedlen skiljer sig försvåras jämförelsen. De miljöbilar som ingår i förvaltningens fordonbestånd utgörs i huvudsak inte av etanol- eller biogasbilar utan bensin- eller hybridbilar, som tankas med fossila drivmedel. Förvaltningen har ett etanolfordon och en elhybrid. Från halvårsskiftet 2010 har förvaltningen även fyra biogasfordon. Biogasfordonen har hittills inte kunnat tankas med biogas eftersom det inte funnits att tillgå i Stockholm. Det innebär att endast en mindre andel förnyelsebara drivmedel kan redovisas och att målet inte kan uppnås trots att andelen miljöbilar vid årets slut kommer att uppgå till 100 %. Under den närmaste treårsperioden kommer förvaltningen att även fasa ut miljöbilar som drivs med fossila drivmedel för att övergå till t ex elbilar. Detta sker i takt med att gällande leasingavtal löper ut.				

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av <ul style="list-style-type: none"> totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder) 	17,1 %	15 %	15 %	Verksamhetsberättelse 2010
Andel medarbetare som under arbetstid använder <ul style="list-style-type: none"> miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten 	83 %	83 %	65%	2010
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon <ul style="list-style-type: none"> exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag) 	100 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och <ul style="list-style-type: none"> städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder) 	100 %	100 %	tas fram av nämnden	2010

Kommentar:

En upphandling av städtjänster har påbörjats under 2010 men slutförs först under 2011. I övrigt har inga upphandlingar genomförts för de varor som anges i indikatorn. Verksamheterna köper in behövliga varor utifrån de ramavtal som staden centralt har genomfört. I den pågående upphandlingen av städtjänster ställs krav på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår.

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
☐ Elförbrukning (alla nämnder/bolag)	8 400 725 kWh	9 800 000 kWh	minska	2010
☐ Elförbrukning per kvadratmeter	76 kwh/kvm	88,8 kwh/kvm	tas fram 2010	2010

NÄMNDMÅL:

Verksamheterna ska bedrivas med lägsta möjliga miljöbelastning

Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att miljömålen i huvudsak har uppnåtts med undantag för andel förnyelsebara drivmedel och utsortering av matavfall. Målet om andelen förnyelsebara drivmedel är svårt att uppnå då förvaltningens miljöbilar i huvudsak är bensinbilar och inte kan tankas med förnyelsebara drivmedel. Ytterligare informationsinsatser kommer att genomföras under året med fokus på förnyelsebara drivmedel. Under 2011 kommer arbetet att införa sortering av matavfall för hämtning att intensifieras för att uppnå målet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Tanka förvaltningens biogas- och etanolfordon med förnyelsebart drivmedel när detta finns att tillgå på tankstationerna.	2010-09-07	2010-12-31	

Kommentar:

Då tillgången på biogas varit liten på tankstationerna under året har enheterna inte kunnat tanka biogas i önskvärd utsträckning. Dessutom kan väntetiderna på stationerna ibland vara så långa att enheterna inte har möjligheter att vänta på att få tanka biogas.

☒ Uppföljning av leasingavtalen för bilar så att endast miljöbilar väljs när avtalen går ut.	2009-04-30	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Samtliga nya bilar som förvaltningen har tecknat avtal för under 2010 är miljöbilar.

☐ Öka andelen förnyelsebara drivmedel genom att fasa ut de miljöbilar som drivs med fossila bränslen och ersätta dem med t ex elbilar under en kommande treårsperiod.	2010-09-07	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.4 Bostadsbyggnadstakten ska vara hög

● Uppfylls helt

Förvaltningen har bidragit till att uppfylla målet genom att ha en tidig dialog med stadsbyggnadskontoret angående nya detaljplaner, därmed finns en god beredskap inför yttranden och på så sätt kan uppskov med remissyttranden undvikas.

NÄMNDMÅL:
Nämnden ska bidra till en effektivare planprocess

● Uppfylls helt

Målet har uppnåtts. Då förvaltningen deltar i ett tidigt skede i planprocessen för nya detaljplaner har förvaltningen en bra beredskap inför handläggningen av remissyttranden. Stadsdelsnämnden informeras om kommande plansamråd. Under året har inga uppskov med yttranden över detaljplaner begärts av förvaltningen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Ge tidig information till nämnden om kommande planprojekt.	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

● Uppfylls helt

Stadsdelen bidrar till måluppfyllnad genom kultur- och föreningsbidraget. Ett kulturbidrag delas också ut till förskolorna för varje inskrivet barn.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal deltagande barn och ungdomar i egen skapande verksamhet	3 721 st	3 500 st		2010

Kommentar:

Alla inskrivna barn inom förskolan deltar i egen skapande verksamhet. Olika aktiviteter till ungdomarna erbjuds genom fältassistenter.

Utifrån detta bedöms årsmålet uppnås.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Barn och ungdomar ska ges möjligheter ☒ att uppleva och själva utöva olika former av kultur	2009-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Stadsdelen fördelar en kulturpeng till varje förskoleenhet utifrån antalet inskrivna barn. En kulturplan för barn och unga har antagits av kommunfullmäktige. Förskoleavdelningen har arbetat fram en strategi och aktiviteter för att implementera och påbörja förverkligandet av kulturplanen. Samverkan sker med kulturförvaltningen kring detta. En organisation för kulturombud och för att förmedla information om och dialog med de professionella kulturproducenterna har diskuterats liksom en gemensam strategi för hur stadsdelens förskolor ska arbeta med kultur. Förskolorna redovisar i sina kvalitetsredovisningar och årsredovisningar att de arbetar aktivt med kultur integrerat i verksamheten, för, av och med barnen. De flesta förskolorna erbjuder barnen också möten med professionella kulturutövare. Flera enheter har ett kulturombud.			
Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ☒ ska öka	2009-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Det finns möjligheter att ansöka hos nämnden om bidrag till kultur- och föreningsverksamhet.			
Driften av parklekarna kan erbjudas ☒ utomstående entreprenörer.	2009-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Alla tre parklekarna i området drivs på entreprenad, en sedan flera år tillbaka och de två övriga sedan 2009.			
Stadsdelsnämnderna ska bredda ☒ utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Eftersom parklekarna drivs på entreprenad kan förvaltningen inte påverka hur lokalerna används.			

NÄMNDMÅL:

Medborgarna i Hägersten-Liljeholmen ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

Uppfylls helt

Målet har uppfyllts genom att prioritera barn- och ungdomskultur samt genom rutiner och riktlinjer för förenings- och kulturbidrag. Förskolorna har fått ett

Verksamhetsberättelse Nämnd

kulturbidrag som baserat på antalet inskrivna barn i förskolan. Förskolorna redovisar att de erbjuder kulturevenemang och kulturpedagogisk verksamhet.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

● Uppfylls helt

Genom trygghetsvandringar och ökad samverkan mellan olika aktörer i stadsdelen och systematisk hantering av synpunkter och önskemål från medborgarna i parkfrågor bidrar förvaltningen till att uppfylla målet. Förvaltningen har drivit ett projekt under året "Trygg i Trekantsparken" som undersökt aspekter för ökad trygghet samt har tagit fram förslag på lämpliga åtgärder. Arbetet har skett i nära samarbete med berörda aktörer kring sjön såsom näringslivet, boende, föreningar, polisen samt enheter inom förvaltningen m fl.

För att uppnå målet rena och trygga parker har förvaltningen prioriterat städning av stadsdelens parker, satt upp nya papperskorgar vid behov samt beställt extra städning då behov uppstått eller kunnat förväntas att uppstå. Vidare har röjning av sly för att öka sikten i parker samt frilägga belysningskällor genomförts. I samma syfte har också en omfattande röjning av sly och buskage genomförts i Trekantsparken i Liljeholmen. En upprustning av Mälärhöjdens centrum har påbörjats och färdigställs sommaren 2011. Upprustningen av Sannadalsparken i Gröndal har fortsatt under året och beräknar vara klar 2012.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden	55 %	60 %	60 %	2010

Kommentar:

Målet har delvis uppfyllts varför förvaltningen under 2011 kommer att satsa ytterligare på att öka nöjdheten med skötsel av stadsdelens parker och grönområden.

Andel anställda som känner till det förebyggande säkerhetsarbetet.	75 %	75 %	öka	2010
--	------	------	-----	------

Kommentar:

Förvaltningens säkerhetsansvarige ger fortlöpande information till enheterna om det förebyggande säkerhetsarbetet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antalet särskilt prioriterade incidenter, olyckor och effekter av inträffade händelser som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen.	6 st	6 st	Tas fram 2010	2010

Kommentar:

Genom risk- och sårbarhetsanalysen har särskilt prioriterade incidenter, olyckor och effekter av inträffade händelser identifierats för förvaltningens sex avdelningar. Förvaltningen kommer att arbeta vidare med det förebyggande säkerhetsarbetet för att i möjligaste mån eliminera sårbarheten för dessa risker. De identifierade riskerna som förvaltningen tagit fram är värmebölja samt avbrott i elektroniska kommunikationer.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas.	2010-01-01	2011-12-31	

Kommentar:

Aktiviteten har påbörjats under året och fortsätter under 2011. Enhetscheferna har fått fortlöpande utbildning/information om incidentrapportering.

Utarbeta uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer utifrån stadens brottsförebyggande program.	2010-01-01	2010-05-01	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Indikatorer och aktiviteter genomfördes till tertialrapport 1 2010.

Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas.	2010-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Aktiviteten är påbörjad och kommer att fortsätta under 2011.

NÄMNDMÅL:

Nämnden ska arbeta aktivt med drog- och brottsförebyggande samt trygghetskapande åtgärder

● Uppfylls helt

Trygghets- och tillgänglighetsaspekten har beaktats vid plansamråd samt vid nya projekt som berör stadsdelen som t ex vid anläggandet av nya parker, gång- och cykelvägar. Genom trygghetsvandringar och ökad samverkan mellan

Verksamhetsberättelse Nämnd

berörda aktörer i stadsdelen har samhällsplaneringsavdelningen i samarbete med avdelningen för social omsorg och närpolisen arbetat med att öka den upplevda tryggheten. Lokala Brå har under 2010 arbetat med frågor som rör ökad trygghet bland äldre; kvinnor, trygghet och våldsbrott samt att en samverkansöverenskommelse mellan social omsorg, polis, förskola och skola tagits fram. Polisen och stadsdelsförvaltningen har under året genomfört ett flertal gemensamma ordinarie tillsynsbesök avseende tobak och folköl samt påkallad tillsyn i fem butiker, i vissa fall vid flera tillfällen. Polisen och stadsdelsförvaltningen har även genomfört två gemensamma kampanjomgångar mot langning av alkohol vid vilka även IOGT-NTO har deltagit.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
♦ Andel flickor i årskurs 9 som blir bjudna på alkohol av sina föräldrar	13 %	11 %	2010
Kommentar: Förvaltningen samarbetar med skolan genom att preventionssamordnaren får delta på föräldramöten och genom tillsynen av tobaks- och folkölsförsäljning. Som remissinstans för serveringstillstånd har förvaltningen också möjligheter att lämna synpunkter på de sociala konsekvenserna av ett eventuellt tillståndsbeslut. Vidare genomförs årliga "stoppa langningen"-kampanjer.			
● Andel som känner oro för att utsättas för brott någon gång	17 %	17 %	2010
Kommentar: Senaste mätningen genomfördes 2008. Ny mätning genomförs 2011. Resultatet i årsredovisningen utgår därför ifrån mätningen gjord 2008.			
● Andel barn och ungdomar 0 - 14 år misstänkta för brott	0,7 %	0,7 %	2010
● Andel pojkar i årskurs 9 som blir bjudna på alkohol av sina föräldrar	16 %	20 %	2010
● Andel ungdomar 15-17 år misstänkta för brott	4,7 %	4,7 %	2010
Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
□ Arbeta för tryggare miljöer genom samarbete med polisen, näringslivet, socialtjänsten i arbetsgruppen Tryggare Centrum.	2010-01-01	2010-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

"Tryggare centrum" arbetar med trygghetsfrågor vid Liljeholmens och Fruängens centrum. Under 2010 har arbetet utvecklats ytterligare med fördjupat samarbete med SL i trygghetsskapande frågor.

Arbeta förebyggande genom fortsatt arbete med samverkansgruppen mellan ☒ socialtjänst, förskola, fritid, skola och polis som inrättades under 2008.	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Genom arbetet i "Samverkansgruppen för skola, förskola, polis, social omsorg och fritid" har bland en samverkansöverenskommelse presenterats som har undertecknats av närpolischefen, biträdande grundskolechef, stadsdelsdirektör samt avdelningscheferna för förskola samt social omsorg.

Arbeta förebyggande på ett övergripande ☒ plan genom lokala brottförebyggande rådet, Brå.	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Avdelningen samordnar arbetet med lokala Brå (det lokala brottförebyggande rådet). Rådet har under 2010 arbetet med att öka tryggheten bland äldre; kvinnor, trygghet och våldsbrott; att påskynda arbetet med en samverkansöverenskommelse mellan socialtjänst, polis, förskola och skola; fördjupning i resultatet för stockholmsenkäten; att ta fram ny verksamhetsplan för rådet; att intensifiera arbetet med att systematisera samverkan samt att undersöka förutsättningarna för verksamhet/program riktad till ungdomar för att komma tillrätta med de beteendemönster som tydliggörs i resultaten i Stockholmsenkäten.

Informationsinsatser till föräldrar om ☒ Örebro preventionsprogram.	2010-05-05	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Särskilda aktiviteter för flickor i stadsdelsområdet ordnas av ☒ fältassistenter och ungdomsmottagningen.	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Fältassistenter har under året haft en riktad tjejgrupp, ordnat sommaraktiviteter för flickor i riskzon samt samarbetat med två skolor runt problematiska flickgäng.

NÄMNDMÅL:

Samordnat och professionellt stöd ska ges till dem som utsatts för våld i nära relationer.

Uppfylls helt

Verksamhetsberättelse Nämnd

Stadsdelens kvinnofridsteam med två kvinnostödjare och en socialsekreterare började sitt arbete den 1 januari 2010. Kvinnostödjarnas arbete hade dessförinnan bedrivits i projektform. Teamet ger praktiskt och psykosocialt stöd till våldsutsatta kvinnor. Under 2010 har teamet haft kontakt med 37 kvinnor. Av dessa har 17 kvinnor haft insats i form av kvinnostöd, 15 i form av skyddat boende och 8 i form av annat tillfälligt boende. Kvinnostödjarna har därutöver haft kontakt med 20 kvinnor från Skärholmens stadsdelsområde och 13 från Älvsjö stadsdelsområde.

Barn som upplevt våld i familjen erbjuds vid behov s.k. Trappansamtal eller annan insats. Barn- och ungdomsenheten deltar i ett arbete som syftar till att söka och utveckla nya metoder för att hjälpa våldsutsatta barn. Under året har kvinnofridsteamet i samarbete med vuxenenheten och det neuropsykiatriska stödteamet börjat erbjuda samtal också till de våldsutövande männen.

Kvinnofridsteamet har anlitats av äldreomsorgen för stöd och handläggning i enskilda ärenden.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Ett kvinnofridsteam ska inrättas vid förvaltningen.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Kvinnofridsteamet, som tidigare drivits i projektform, permanentades vid ingången av år 2010. Teamet, som består av två kvinnostödjare, en myndighetsutövande socialsekreterare, tillhör enheten för ekonomiskt bistånd. Kvinnostödjarna samfinansieras med stadsdelsförvaltningarna i Älvsjö och Skärholmen.

☒ Medarbetarna ska erbjudas kompetensutveckling om våld i nära relationer.	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Kvinnofridsteamet ordnade i april en halvdagsutbildning för socialsekreterare m.fl. om att arbeta med våldsutövande män. Medarbetare vid barn- och ungdomsenheten och kvinnofridsteamet började under hösten 2010 en tvåterminers utbildning genom länsstyrelsen om våld i nära relationer. Barn- och ungdomsenheten deltar i en referensgrupp till projekt Barnfrid som har till syfte att söka och utveckla nya metoder för att hjälpa våldsutsatta barn.

NÄMNDMÅL:
Stadsdelens parker ska upplevas som rena och trygga

● Uppfylls helt

Städning av stadsdelens parker utförs av förvaltningens upphandlade entreprenör efter de krav som ställts i avtalet. Avdelningen för samhällsplanering arbetar med en systematisk hantering av inkomna synpunkter och önskemål från medborgare i dessa frågor. Behovet av papperskorgar inventeras regelbundet och utökas efter behov.

Röjning av sly för att öka sikten i parker samt frilägga belysningskällor genomförs fortlöpande i stadsdelens parker. En omfattande röjning av sly och buskage genomfördes 2010 i Trekantsparken i Liljeholmen. Där har också flersitssoffor tagits bort på vissa ställen och ersatts med ensitssoffor för att hantera problem med missbrukare som samlats vid sofforna, vilket av många upplevts som otryggt och störande. En upprustning av Mälardalens centrum har påbörjats och färdigställs till sommaren 2011. Vidare har under året en hundrastgård anlagts vid Sjöviksbacken i Årstadal.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

☒ Behovet av papperskorgar inventeras och antalet korgar anpassas efter behov.	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Förvaltningen har genomfört ett fortlöpande arbete med att anpassa antalet papperskorgar efter behov under året.

☒ Genomföra trygghetsvandringar	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Lokala brottsförebyggande rådets arbetsgrupp "Ökad trygghet för äldre" har under hösten genomfört fyra trygghetsvandringar för äldre i stadsdelsområdet

☒ Hundrastgård ska inrättas i område med innerstadskaraktär.	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

En hundrastgård har inrättats i Årstadal, Liljeholmen.

☒ Rensning av sly kring parkvägar samt klippning av grenar för att frilägga belysningskällor	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Arbetet med rensning av sly kring parkvägar samt friläggning av belysningskällor har pågått under året som planerat. I Trekantsparken har en extra insats genomförts med röjning, flersitsbänkar har ersatts med ensitsbänkar, lagning av träräcken, upprustning av grillplats mm för att skapa en renare, snyggare och tryggare parkmiljö.

Verksamhetsberättelse Nämnd

NÄMNDMÅL:**Stadsdelsnämndens verksamheter och lokaler ska vara tillgängliga för alla.**

Uppfylls helt

Målet uppfylls genom att förvaltningen har sett över informationen ur ett tillgänglighetsperspektiv samt inventerat verksamhetslokalerna för att dessa ska vara tillgängliga.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningens information ska ses över ur ett tillgänglighetsperspektiv.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:
Beställarenheterna fortsätter sitt tidigare arbete med att skriva beslut och annan information till brukare på lättläst svenska. Vid utförarenheterna inom social omsorg finns bl.a. läsombud och lättlästa tidningar. Stadens Webb-plats är anpassad för tillgänglighet genom funktioner som lätt läst och lyssning.

Förvaltningens lokaler ska inventeras och hinder för tillgänglighet så långt möjligt åtgärdas.	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:
Lokalbyten har skett under året för att säkerställa tillgängliga lokaler. Äldreomsorgens och förskolans lokaler är alla tillgängliga. Inom social omsorg kvarstår två lokaler som inte är tillgängliga. Den ena av dessa, Västberga ungdomsgård beräknas kunna få tillgängliga lokaler under 2011. Även Hunddagis Trofast behöver andra lokaler, men sådana är inte så lätta att hitta på grund av verksamhetens art.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Äldreomsorgen arbetar utifrån vision 2030 om att äldre i stadsdelen ska ha en aktiv, värdig och trygg ålderdom. Äldreomsorgens verksamheter har under året hållit en god kvalitet. Stadens brukarundersökningar visar också att brukarnas nöjdhet har ökat. Förvaltningen bedömer att stadsdelsnämndens mål för äldreomsorgen uppfyllts och bidragit till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål.

I stadsdelen finns en mångfald av verksamheter och utförare. I september 2010 omvandlades Kastanjens servicehus till trygghetsboende genom detta finns samtliga boendeformer för äldre att tillgå inom stadsdelen.

Äldreomsorgen erbjuder också ett rikt utbud av aktiviteter som är öppna för alla äldre i stadsdelen. Mötesplatserna är populära och välbesökta. Utbudet av aktiviteter har utökats och antalet besök har ökat.

Under året har äldreomsorgen särskilt haft fokus på biståndshandläggningen där stadens nya kartläggnings- och bedömningsinstrument implementerats för en rättssäker och likställig biståndsbedömning. Arbetet med att utveckla och förbättra den sociala dokumentationen har också genomförts.

Inom social omsorg finns valfrihetssystem vad gäller insatser till personer med olika former av funktionsnedsättning. Brukarna informeras av biståndsbedömare och genom Jämför service om vilka utförare de kan välja. De egna utförarenheterna arbetar ständigt med att utveckla sin verksamhet och anpassa den till behoven hos olika kategorier av brukare. Kvaliteten kontrolleras med hjälp av de kvalitetsledningssystem som upprättas vid alla enheter samt genom egna brukarundersökningar och verksamhetsuppföljningar.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

● Uppfylls helt

Föräldrar kan välja mellan olika former av barnomsorg. Stadsdelen erbjuder såväl kommunala som privat förskolor samt familjedaghem och flerfamiljssystem. Stadsdelen har också fyra öppna förskolor en allmän förskola. För de föräldrar som så önskar finns vårdnadsbidrag.

Vid avdelningen för social omsorg finns valfrihetssystem vad gäller insatser till personer med olika former av funktionsnedsättning. Brukarna informeras av biståndsbedömare och genom Jämför service om vilka utförare de kan välja. Tre av förvaltningens grupp- och servicebostäder drivs av privata entreprenörer. Förvaltningen ser löpande över behoven hos brukarna för att kunna anpassa verksamheterna till dem.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Inom äldreomsorgen finns valfrihet för vård- och omsorgsboende, hemtjänst, ledsagning, avlösning och dagverksamhet i kommunal regi. Korttidsvård utomlands kan erbjudas. I stadsdelen finns en mångfald av utförare och verksamheter. För hemtjänst finns ett 80-tal hemtjänstutförare, varav två kommunala. Ca hälften har valt privat utförare och hälften kommunala utförare. I stadsdelen finns vård- och omsorgsboende för äldre med demenssjukdomar och somatiska sjukdomar, som drivs i egen regi, på entreprenad och av privat utförare. Det finns servicehus och dagverksamhet för demenssjuka som drivs i egen regi, det finns även en dagverksamhet för spansktalande som drivs i privat regi. I stadsdelen finns både seniorboende och trygghetsboende där lägenheterna förmedlas via Bostad Stockholm, inget biståndsbeslut krävs.

Det finns ett stort utbud av aktiviteter, som vänder sig till alla äldre i stadsdelen.

NÄMNDMÅL:

Brukarna ska ges ökade möjligheter till aktiva val genom en tillgänglig och tydlig information om verksamheten och utförare

● Uppfylls helt

Förskoleavdelningen har arbetat aktivt för att uppdatera information om förskolornas verksamhet både i broschyrer och på internet. Det finns för brukarna jämförbara uppgifter från såväl privata som kommunala utförare. Flera tjänster finns lättillgängligt via internet såsom möjlighet att välja förskola och ansöka om barnomsorgsplats.

Farsta och Hägersten/Liljeholmens stadsdelsförvaltningar har efter en förstudie beviljats medel från e-tjänstprogrammet för att utveckla en förskolewebb som ska förenkla och modernisera kommunikationsvägarna mellan förskola och vårdnadshavare. En förskola i de båda stadsdelarna deltar som piloter i projektet. Personal och vårdnadshavare har arbetat i fokusgrupper för att utarbeta kravprofilen på verktyget och under hösten har tjänsten testats.

Vid avdelningen för social omsorg ger biståndsbedömarna muntlig och skriftlig information om aktuellt utbud av den insats som brukaren behöver. Information om både privata och kommunala utförare finns också på Jämför Service.

Inom äldreomsorgen erbjuds äldre, brukare och anhöriga både muntlig och skriftlig information. Informationen ska vara lättillgänglig och aktuell.

Information via telefonkontakt erbjuds bl.a. genom Äldre Direkt och stadsdelens Äldrestöd. Biståndshandläggarna informerar också vid hembesök som görs i samband med utredning och bedömning av den äldres behov av insatser.

Information om olika utförare inom valfrihetsmodellerna finns på stadens webb, Jämför Service.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Äldreomsorgen i stadsdelen har också utarbetat eget informationsmaterial, såsom "Äldreomsorgen A-Ö", broschyren "Välkommen till Äldreomsorgen", om biståndsbedömning, Hemtjänstkatalog över alla aktuella hemtjänstutförare i stadsdelen, folder om anhörigstöd samt informationsbrochyrer om äldreomsorgens öppna verksamheter som vänder sig till alla äldre i stadsdelen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

● Uppfylls helt

Förskoleavdelningens utvecklingsarbete för 2010 har varit att fortsätta utveckla systematik och kvalitet i verksamheterna.

Förskolornas arbete med normer och värden är grundläggande för deras verksamhet. Detta bidrar till att skapa en god och trygg miljö. Samtliga enheter arbetar medvetet med barnsäkerhet. Brukarundersökning inom förskolan visar att föräldrarna är mycket nöjda med verksamheten.

Förskoleavdelningens uppföljningar av enheternas arbete visar att stadsdelens förskolor arbetar medvetet i enlighet med intentionerna i förskolans läroplan (Lpfö98). Förskoleenheterna beskriver i sina kvalitetsredovisningar och årsredovisningar ett mycket ambitiöst och målmedvetet arbete utifrån läroplan och andra styrdokument. Samtliga enheter bedömer sitt arbete som gott och mycket gott vad gäller måluppfyllelsen i förhållande till läroplanens och nämndens mål. Förskoleavdelningen har arbetat med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom avdelningen och inom enheterna. Förskolornas ledningsgrupper har under året deltagit i utbildning i lokalt kvalitetsarbete. En förskola, Rönneberga förskola, har deltagit i stadens kvalitetsutmärkelse. Det pedagogiska arbetet och avdelningens arbete med att utveckla systematik och kvalitet har varit enligt plan.

Vid årets slut fanns 61 förskolor där barnen är indelade i 247 barngrupper med totalt 3721 barn. Det fanns 9 barn hos 2 kommunala dagbarnvårdare, 5 barn hos privat dagbarnvårdare och 19 barn i deltidsförskola. Flerfamiljssystem har erbjudits men inte efterfrågats. Förskolorna har under året utökats med 3 nya förskolor och 411 fler barn än föregående år.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
■ Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn	53,91 %	40 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

I stadsdelen Hägersten - Liljeholmen sker en stor nybyggnation av bostäder. Efterfrågan på barnomsorg är också stor. Att ge alla barn en plats i förskolan inom garantitid har varit ett prioriterat mål som har uppnåtts. De grupperingar som mäts med indikator är 1-3 år, 4-5 år. Därutöver finns ett antal barngrupper med blandade åldrar 1-5 år samt 6-åringar. För att uppfylla det prioriterade målet om att erbjuda förskoleplats inom garantitid har barnantalet utökats i några barngrupper.

■ Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	31,25 %	20 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010
--	---------	------	--------	----------------------------

Kommentar:

För att uppfylla det prioriterade målet om att erbjuda förskoleplats inom garantitid har barnantalet utökats i några barngrupper.

● Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	100 %		2010
---	-------	-------	--	------

Kommentar:

Förskoleavdelningen inventerar hur barnsäkerhetsarbetet bedrivs på förskolorna, vilka rutiner som finns och om arbetet kan samordnas med annat säkerhetsarbete. Samtliga förskolor har någon form av barnsäkerhetsarbete men systematiken kan utvecklas.

◆ Andel förskollärare av antal anställda	43,4 %	46 %	46%	2010
--	--------	------	-----	------

Kommentar:

USK har samlat in statistik information från förskolorna till Stockholms stad och SCB. Minst nio förskolor saknas i underlaget. Statistiken kan därför komma att ändras. Föregående år hade stadsdelen 46 % förskollärare.

◆ Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö	79 %	90 %	öka	2010
---	------	------	-----	------

Kommentar:

Stockholm stad har under första kvartalet genomfört en brukarundersökning via Internet för förskolorna. Resultatet visar att 79 % av föräldrarna som svarar instämmer med påståendet "I förskolan är miljön trygg och säker". Årsmålet är satt utifrån föregående års brukarundersöknings resultat och frågor. Året frågor har ändrats och resultaten och frågorna mellan åren är ej jämförbara. Det satta årsmålet är därför inte uppnått eller aktuellt.

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen ♦ avseende utveckling och lärande	77 %	79 %	öka	2010
---	------	------	-----	------

Kommentar:

Brucarundersökning är ett sätt att "mäta temperaturen på verksamheten" vid ett visst tillfälle. Brukarnas subjektiva bedömningar kan påverkas både av rapporter i massmedia, tillfälliga händelser och särskilda omständigheter i verksamheten. Att stadsdelen växer mycket och har många nystartade verksamheter kan till exempel påverka kvaliteten. Kanske har verksamhetens idé inte hunnit få genomslag i hela enheten eller kanske har man inte hunnit informera föräldrarna om vad man gör. Om föräldrarna inte fått förskoleplats i önskad förskola kan också påverkas nöjdhet. Enheterna har analysera resultaten och fundera över vilka lämpliga åtgärder som bör vidtas. Dialog kring resultaten har också förts med vårdnadshavarna, exempelvis på föräldramöten. Analys av verksamhetens resultat och förslag till fortsatt arbete har redovisats i förskolornas kvalitetsredovisningar. Vid planeringen av nästa års verksamhet har hänsyn tagits till brukarnas synpunkter och förslag på åtgärder.

Antal barn som inte ● barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st	Verksamhetsberättelse 2010
---	------	------	------	----------------------------

Kommentar:

Alla sökande har erbjudits förskoleplats i enlighet med Stockholms stads platsgaranti. Trots ständig ökning av antalet barn som önskat barnomsorg har platsgarantin kunnat hållas. Fyra nya förskolor har öppnats och antalet inskrivna barn i kommunal förskola har ökat med 411 barn.

Resultatet av enheternas självvärdering ● avseende utveckling och lärande inom förskola	3,82	3	3,1	2010
--	------	---	-----	------

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Förskolan ska utveckla kvalitetsmått och ☑ metoder för utvärdering som relaterar till förskolans mål och uppdrag	2009-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Förskolans personal har en självvärdering som mäts i index. Föräldrarnas nöjdhet utvärderas i en årlig brukarundersökning och med ett nöjd föräldraindex.

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling ☒ och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2007-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Förskoleavdelningen har gemensamt en utvecklingsledare med ansvar bl.a. för att initiera och driva kompetensutveckling inom strategiska områden. Spridning av erbjudanden och information sker muntligt och skriftligt via förskolerektorerna till enheternas personal. Personal utan adekvat utbildning uppmuntras att utbilda sig. Barnskötare uppmanas och stöttas att vidareutbilda sig till förskollärare. Förskollärare uppmuntras att vidareutbilda sig och skaffa sig spetskompetens. Gemensamma seminarier och fortbildningar anordnas inom stadsdelen för medarbetare, dels riktad och dels mer allmänt. Exempel på utbildningar under året är seminarier i kvalitetsarbete och uppföljning för ledningspersonal, en föreläsning för samtlig personal kring genuspedagogik. Dessutom hålls kontinuerligt utbildning i barnolycksfall.

En rad utbildningsinsatser sker samordnat av förskoleavdelningen utifrån uttalade behov hos verksamheterna eller påtalade önskemål och krav från myndigheter och intressenter.

Utbildningsinsatser kring gemensamma utvecklingsområden erbjuds samtliga medarbetare. Det ger större genomslag i utvecklingsarbetet ute på förskolorna. Exempel på sådan utbildning har varit naturvetenskap, utematematik, pedagogisk dokumentation, förskolebarn och matematik. En seminarievecka där personalen lär av varandras arbete genomfördes under april. Specifika utbildningsinsatser erbjuds särskilda målgrupper såsom kökspersonal och resurspersoner, exempelvis kring specialkost och barn i behov av särskilt stöd. Särskilda gemensamma teman behandlas på förskoleavdelningens ledningsgrupp som stöd i och för att utveckla arbetet. Gemensamma analyser och bedömningar görs för det fortsatta arbetet, t.ex. inför sammanställande av tertialrapporter eller för att utvärdera resultat av insatser och utbildningar.

Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer ☒ för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Ungdomsgårdar och parklekar samverkar med det lokal föreningslivet. Två av parklekarna drivs på entreprenad av organisationen Unga Örnar.

NÄMNDMÅL:

1. Förskolan ska utveckla och stärka varje barns självkänsla och sociala kompetens

Verksamhetsberättelse Nämnd

● Uppfylls helt

Förskolorna utvecklar och stärker barnens självkänsla och sociala kompetens genom medvetna arbetssätt och förhållningssätt.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskolorna beskriver hur de utvecklar och stärker varje barna självkänsla och sociala kompetens. En årlig utvärdering, analys och bedömning görs i Kvalitetsredovisningen (KR).	2010-01-01	2011-09-30	

Kommentar:

Förskolorna har utvärderat sitt arbete i en årlig kvalitetsredovisning. Där har de väl beskrivit hur de utvecklar och stärker barnens självkänsla och sociala kompetens genom medvetna arbetssätt och förhållningssätt.

NÄMNDMÅL:

2. Förskolan ska aktivt bidra till jämställdhet, respekt och likabehandling

● Uppfylls helt

Samtliga förskolor arbetar förebyggande genom sitt aktiva arbete med normer och värden där personalens förhållningssätt är viktigt. Många förskolor redovisar sitt arbete med jämställdhet. Förskoleenheterna redovisar att de har en likabehandlingsplaner med lokala rutiner.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
En årlig utvärdering av Likabehandlingsplanen görs i av inom Förskoleavdelningens ledningsgrupp, utifrån fyra kriterier: 1. Likabehandlingsplan finns och har tydliga lokala rutiner 2. Rutinerna för hantering av kränkningar samt hur dokumentation sker och förvaras är väl kända bland personalen. 3. Likabehandlingsplanen har kommunicerats med föräldrarna 4. Kartläggning av verksamheten/nulägesanalys görs och används för att förebygga kränkningar samt utveckla verksamheten	2010-01-01	2010-10-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Gemensamt samtal och diskussion förs i förskoleavdelningens ledningsgrupp kring hur enheterna arbetar med likabehandlingsplaner. Några enheter har i samband med att likabehandlingsplanen behandlas på arbetsplatsträffar (APT), noterat att rutinerna inte varit så kända och uppdaterade som önskats. Andra redovisar att de har arbetet mer systematiskt för att förankra rutiner och förhållningssätt. Enheter redovisar att likabehandlingsplanen har kommunicerats på föräldramöten, föräldraråd och finns tillgänglig på anslagstavlor.

NÄMNDMÅL:

3. Förskolan ska stödja och utmana varje barn i sin språk- och kommunikationsutveckling

● Uppfylls helt

Förskolan har en lång tradition av att arbeta med språk och kommunikation. Att arbeta språkutvecklande är integrerat i hela verksamheten och används medvetet i alla förekommande rutiner och aktiviteter. Efter några års arbete med att introducera en rutin för att inventera barns modersmål och språkdomäner verkar det nu fått genomslag i verksamheterna. Inventeringarna av barnens språkdomäner har synliggjort barnens flerspråkighet och ökat pedagogernas medvetenhet. Stadsdelen har ett övergripande nätverk kring språk där varje förskolorråde är representerat och där stadsdelens talpedagog också ingår.

Arbetet med att återinrätta kulturombud för förskolan och utveckla deras funktion har påbörjats.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

1. Hur används blankett "Inventering av flerspråkiga barn"? 2. Vilket resultat påvisar arbetet med språkdomäner? 3. Ge en sammanfattande analys och ☒ bedömning av arbetets resultat i KR. (gäller både språkdomäner och verksamhetens styrkor och utvecklingsområden)	2010-01-01	2010-09-30	
--	------------	------------	--

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
 Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
 hagersten-liljeholmen@stockholm.se

www.stockholm.se

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Förskolornas insatser har redovisats i deras kvalitetsredovisningar. För stadsdelens förskolorna har en gemensam redovisning gjorts i stadsdelens kvalitetsredovisning. Utifrån förskoleenheternas redovisningar kan man dra slutsatsen att gemensamma utvecklingsområden, frågor och uppföljningar driver och påverkar förskolornas arbete. Det är därför angeläget att fundera på vilka frågor och områden som prioriteras och hur målen för arbetet formuleras. Man kan anta att nämndens målformulering, som uttrycker vad förskolan/personalen ska göra, har bidragit till vilka resultat som presenteras. Kommande år ska nämndmålen fokusera på vad barnen ska få. Ett utvecklingsområde är att ännu tydligare påvisa det goda arbetet och de goda resultaten kring språk för föräldrarna.

NÄMNDMÅL:

4. Förskolorna ska stärka varje barns förmåga till delaktighet och inflytande

● Uppfylls helt

Förskoleenheterna beskriver att de arbetar aktivt och medvetet med att stärka barnens förmåga till delaktighet och inflytande. Barns intressen och initiativ styr i större utsträckning valet, utformningen och fortskridandet av teman och projekt. Genom att erbjuda olika material och aktiviteter har det blivit lättare för barnen att välja.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Hur stärker förskolan varje barns förmåga till delaktighet och inflytande. Dialog och analys av förskolornas arbete inom	2010-01-01	2010-12-31	
☒ målområdet sker inför Kvalitetsredovisning (KR). Resultat redovisas av enheterna i ILS och KR			

NÄMNDMÅL:

5. Förskolan ska ha en god kommunikation med föräldrarna och erbjuda goda möjligheter till samverkan

● Uppfylls helt

Brukarundersökning för förskolan 2010 är genomförd. Förvaltningen tolkar resultaten som att en mycket stor del av brukarna är mycket nöjda med verksamheten på stadsdelens förskolor och att verksamheten uppfattas som trygg och säker. De vårdnadshavare som har en förskola som de själva valt/prioriterat verkar vara nöjdare med förskolans arbete.

82 % svarade: "Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola/familjedaghem"

Verksamhetsberättelse Nämnd

79 % svarade: "Jag kan rekommendera mitt barns förskola/familjedaghem"

64 % svarade: "Jag har haft möjlighet att välja vilken förskola/familjedaghem mitt barn ska gå på"

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskolornas dialog och analys kring ☒ resultat av förskoleundersökning redovisas i ILS och Kvalitetsredovisning.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Det är viktigt att varje förskola gör en analys över sitt egna resultat och använder det till verksamhetsutveckling. Enheterna har analyserat resultaten och funderat över vilka lämpliga åtgärder som bör vidtas. Dialog kring resultaten har förts med vårdnadshavarna. Vid planering av nästa års verksamhet har hänsyn tagits till brukarnas synpunkter och förslag på åtgärder. Resultaten av brukarundersökningen har också diskuterats övergripande på förskoleavdelningens ledningsgrupp.

NÄMNDMÅL:

6. Barnets övergång från förskola till skola ska vara väl planerad och ske i samverkan med föräldrarna

Uppfylls helt

Förskolorna planerar barnens övergång från förskola till skolan. Lokala rutiner för arbetet och samverkan med skola finns liksom gemensamma samverkansdokument och riktlinjer för stadsdelen. Förskolebarnen besöker t.ex. skolan för att bekanta sig. Det kan ske genom gemensamma lek- och sångstunder. Vårdnadshavarna görs delaktiga i vilken information som skall överlämnas till skolan. Normalt bjuder förskoleavdelningen in rektorer från både förskola och skola till samverkansmöten.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Uppföljning och dialog i samverkansforum ☒ förskola-skola en gång/termin. Resultat redovisas i ILS och Kvalitetsredovisning	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Under året har reglerna för intagningen till skolor förändrats och därmed förutsättningarna. Beskedet om vilken skola barnet kommer in på kom väldigt sent vilket har föranlett informations- och kommunikationsbrister mellan verksamheterna. Uppföljningssamtal med skolledare i särskilt forum har inte genomförts under året då skolorna och Utbildningsförvaltningens interna rutiner för start i förskoleklass inte varit fastställda.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen**

● Uppfylls helt

Avdelningen för social omsorg arbetar ständigt med att öka tryggheten och värna om det goda bemötandet vad gäller myndighetsutövning och utförande av insatser för personer med funktionsnedsättning. Genom brukarundersökningar, brukarråd etc. följer förvaltningen upp att brukarna känner sig väl bemötta och trygga i kontakten med utredare och utförare. Genom stadens valfrihetssystem för insatser enligt LSS och inom socialpsykiatri finns möjlighet att välja utförare för boende, daglig verksamhet och korttidsboende. För att ytterligare säkerställa kvaliteten i arbetet har samtliga enheter upprättat ledningssystem för kvalitet i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter. Alla enheter ser löpande över behovet av kompetensutveckling för personalen och ser till att medarbetarna får möjlighet att delta i utbildningar som behövs i arbetet.

Äldreomsorgen håller en god kvalitet. Biståndshandläggarna har utbildats i stadens nya kartläggnings- och bedömningsinstrument för biståndsbedömning, som också införts. Äldreomsorgens beställarenhet har arbetat aktivt med uppföljning för att säkerställa att brukarna får sina beviljade insatser utförda. Utförarenheternas kvalitetsarbete har varit inriktat på nöjda brukare, ökad trygghet samt god mat och en trevlig matsituation. Möjlighet till meningsfullhet i vardagen och regelbunden utevistelse har prioriteras i verksamheterna. Enheterna har arbetat med att kvalitetssäkra och utveckla den sociala dokumentationen. Dokumentationshandlare har gett stöd, handledning och följt upp omsorgspersonalens kompetens. Språkstöd har också erbjudits. En modell för kompetensutveckling KEY "Kompetensutveckling enligt yrkeskrav" har utvecklats som utöver grundutbildning också omfattar validering mot yrkeskrav, individuella kompetensutvecklingsplaner och arbetsplatsnära kompetensutveckling. 98 % av omsorgspersonalen har validerats och har kompetensutvecklingsplaner.

Inom äldreomsorgen pågår ett framgångsrikt och omfattande kvalitets- och utvecklingsarbete, bl.a. genom de stimulansbidrag som erhållits för de prioriterade områdena rehabilitering, kost och nutrition, demensvård, läkemedelsgenomgångar i särskilda boendeformer, socialt innehåll, förebyggande arbete samt anhörigstöd. Stadsdelen har också tillsammans med landstinget, andra vårdgivare och privata utförare beviljats stimulansbidrag under tre år till försöksverksamheten Bättre Samverkan-Bättre liv som riktar sig till de mest sjuka äldre. Syftet är att ta fram en modell för bättre samordning kring vården och omsorgen om den äldre som bor hemma. Arbetet sker utifrån Lean som innebär att vårdgivarna arbetar gemensamt kring den äldre för en följsam och effektiv vårdkedja.

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård (loF) ●	86,45 %	65 %	65 %	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Andelen barn och unga i öppenvård har ökat stadigt under de senaste åren och ligger för den senaste mätperioden på 86 % (mot 67 % år 2008). Ökningen avspeglar förvaltningens strävan efter att ha ett varierat utbud av öppenvårdsinsatser och att kombinera korta placeringar med öppenvård både före, under och efter placeringen.				
Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom loF, socialpsykiatri ■	59,87 %	90 %		Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Socialpsykiatriska utförarenheten har under året sett över sina rutiner för att upprätta, följa upp och revidera genomförandeplaner för sina brukare, men har inte lyckats nå sitt mål om 90 % aktuella genomförandeplaner för enheten som helhet. Vid en av sysselsättningsverksamheterna finns genomförandeplaner för samtliga brukare, dvs. 100 %, medan endast ca 5 0% av brukarna med boendestöd har aktuell genomförandeplan. Enhetschefen kommer nu att arbeta särskilt med boendestödarna för att säkerställa att de är införstådda med dokumentationsreglerna och att de har praktiska möjligheter att sköta sin del av dokumentationen.				
Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (loF) ●	79,41 %	55 %	55 %	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Andelen vuxna i biståndsbedömd öppenvård ökar stadigt i takt med förvaltningens satsning på egen öppenvård för personer med beroendeproblematik.				
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare och socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen ●	94 %	75 %		2010

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Stadens brukarundersökning delades enligt central instruktion ut till klienter vid vuxenenheten, barn- och ungdomsenheten samt till dem som hade kontakt med socialpsykiatrisk biståndshandläggare. Av de sjuutton personer som svarade var 94 % nöjda med bemötandet från handläggaren.

Förvaltningens egen brukarundersökning vid de myndighetsutövande enheterna för 2010 visar att 91 % av klienterna upplever sig bli bra eller mycket bra bemötta av sin handläggare. Nöjdheten varierar från 100 % vid vuxenenheten och barn- och ungdomsenheten 98 % vid beställarenheten funktionsnedsättning till 67 % vid enheten för ekonomiskt bistånd.

Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	6 st	6 st	100 st	2010
---	------	------	--------	------

Kommentar:

Respongatans gruppbostad med sex lägenheter togs i bruk under våren 2010.

Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning		75 %		2010
---	--	------	--	------

Kommentar:

Stadens brukarundersökning gav endast två svar, vilket var för få för att något resultat skulle kunna redovisas.

Förvaltningens egen brukarundersökning för 2010 visar att 98 % av brukarna vid beställarenheten funktionsnedsättning är nöjda med det bemötande de fått av handläggaren.

Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	93 %	90 %	90 %	2010
---	------	------	------	------

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Av de 91 personer som svarat i stadens brukarundersökning uppger 93 % att de är nöjda med sin dagliga verksamhet. Motsvarande siffra 2009 var 90 %. Förvaltningens egen brukarundersökning för 2010 visar att en stor majoritet av brukarna vid förvaltningens egna dagliga verksamheter är nöjda.

Nöjda brukare - Korttidsboende (stöd ♦ och service till personer med funktionsnedsättning)	95 %	96 %	91 %	2010
--	------	------	------	------

Kommentar:

I stadens brukarundersökning har 25 svar kommit på de frågor som rör korttidsboende. Av de svarande uppger 95 % (2009: 96 %) att de är nöjda med boendet.

Nöjda brukare - LSS- boende, vuxna och ♦ barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	89 %	90 %	86 %	2010
--	------	------	------	------

Kommentar:

Av de 57 vuxna personer som svarat i stadens brukarundersökning uppger 89 % att de är nöjda med sin grupp- eller servicebostad. Av förvaltningens egen brukarundersökning för 2010 vid de egna gruppboendena framgår också att en stor majoritet av de boende är nöjda med sitt boende.

Ett enda svar har inkommit i stadens brukarundersökning om barnboende. Svaret har inte redovisat. Förvaltningen driver för egen del inte längre något barnboende varför någon egen brukarundersökning om detta inte varit aktuellt.

Andel anhöriga som ♦ är nöjda med hur anhörigstödet fungerar	72 %	72 %	72 %	2010
---	------	------	------	------

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Stadens anhörigenkät visar följande resultat gällande påståendet "Jag får det stöd och den hjälp jag behöver i min vardag." Totalt 72%,

36% instämmer helt

36% instämmer i stort sett

en ökning med 1% jämfört med 2009 (71%)

Resultat för påståendet " Jag vet vart jag ska vända mig om min närståendes hjälpbehov förändrats". Totalt 87%,

57% instämmer helt

30% instämmer i stort sett

en ökning med 4% jämfört med 2009 (83%)

Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	88 %	87 %	87 %	2010
---	------	------	------	------

Kommentar:

Förutom grundutbildning valideras personalens kompetens utifrån yrkeskrav och individuella kompetensutvecklingsplaner tas fram. 98 % av omsorgspersonalen har validerats och har individuella kompetensutvecklingsplaner. Utifrån kompetensbehov erbjuds arbetsplatsnära utbildning. Prioriterade utbildningsområden under året, har varit social dokumentation kombinerat med språkstöd, hygien, vård i livets slut och "Organisation, lagar och mål".

Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	72 %	82 %	82 %	2010
---	------	------	------	------

Kommentar:

Resultaten kan variera mellan utförarna. Totalt sett är 79 % nöjda med personalens arbete. Det är viktigt att brukarens insatser utförs enligt biståndsbeslutet och genomförandeplanen. Införandet av planeringsverktyget SchemOs i den kommunala hemtjänsten innebär en ökad säkerställning av att varje beställd insats utförs och dokumenteras.

Andelen nöjda omsorgstagare - Vård- och omsorgsboende	85 %	82 %	82 %	2010
---	------	------	------	------

Kommentar:

De boende erbjuds en individuellt anpassad vård och omsorg. Stimulans i vardagen, möjlighet till utevistelse, bra mat och en trevlig måltid prioriteras i boendet.

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Brukarnas nöjdhet med bemötande från ● biståndshandläggare inom äldreomsorgen	95 %	75 %		2010
Kommentrar: Beställarenheten arbetar med aktivitet med kvalitets- och verksamhetsutveckling.				
Omsorgstagarnas upplevelse av ◆ trygghet - hemtjänst i ordinärt boende	73 %	80 %	80 %	2010
Kommentrar: Resultaten kan variera mellan olika utförare. Totalt sett är 89 % av brukarna nöjda med bemötandet från personalen. Inom den kommunala hemtjänsten erbjuds brukaren en kontaktman med uppdrag att se till att brukaren har det bra, känner sig trygg och nöjd. Personalen har ID-kort.				
Omsorgstagarnas upplevelse av ● trygghet - Vård och omsorgsboende	92 %	88 %	88 %	2010
Kommentrar: Varje boende erbjuds en kontaktman och en omvårdnadsansvarig sjuksköterska med uppdrag att se till att den boende trivs på boendet och får en trygg och säker vård och omsorg. Alla boende har en individuell genomförandeplan. Den boendes behov och önskemål följs upp vid omvårdnads-, team- och sjuksköterskemöten.				
Upplevelsen av maten och måltidssituationen ● i vård- och omsorgsboenden	80 %	73 %	73 %	2010
Kommentrar: Vid Axgårdens och Kastanjens vård- och omsorgsboende serveras frukostbuffé, vilket inneburit att de boende äter bättre och fler kommer också ut till matsalen för gemenskap. Till lunch och middag har de boende möjlighet att välja mellan två rätter. På kvällen serveras en kaloririk "shot" för att minska nattfastan. På vård- och omsorgsboendena uppmärksammas också högtiderna vid måltiden.				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Upplevelsen av maten och måltidssituationen ♦ inom hemtjänsten i ordinärt boende (äldreomsorg)	68 %	73 %	73 %	2010

Kommentar:

Resultaten kan variera mellan olika utförare. Jämfört med 2009 har nöjdheten ökat (63 % nöjda 2009). Den äldre kan få maten tillagad i hemmet eller matlåda.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Bidra till ökad samverkan mellan ☒ socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Samverkansöverenskommelse har under året träffats mellan socialtjänst, förskola, skola och polis.

Fältassistenter har ett samarbete med socialsekreterare, skolor, ungdomsgårdar, parklekar och polis runt ungdomar och då särskilt de i riskzon. Samverkan finns också mellan fältassistenter och föräldrar engagerade i föräldravandringar och föräldraföreningar.

Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska utifrån stadens ☒ samverkansavtal med Stockholms läns landsting utforma mål och indikatorer för ungdomsmottagningarnas verksamhet	2010-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Förvaltningen har, genom den enhetschef som ansvarar för ungdomsmottagningen, deltagit i stadens arbete med mål och indikatorer för ungdomsmottagningarna. Genom verksamhetens komplexitet har arbetet inte helt kunnat slutföras under 2010. Arbetet fortsätter under 2011.

Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika ☒ boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Förvaltningen deltar i de samverkansformer som finns i staden för planering och utbyggnad av bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Upprätta lokala samverkansöverenskommelser mellan stadsdelsnämnden, utbildningsnämnden, ☒ landstinget och polisen med målet att skapa hållbara strukturer för samverkan kring barn och ungdomar avseende förebyggande insatser.	2010-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Överenskommelse om samverkan tecknades i december 2010 mellan socialtjänsten, förskolan, skolan och polisen. Samverkansöverenskommelse med landstinget finns sedan tidigare.			
Utveckla och prioritera det drogpreventiva arbetet bland barn och ungdomar ☒	2007-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Genom arbetet i "Samverkansgruppen för skola, förskola, polis, social omsorg och fritid" har bland annat en samverkansöverenskommelse presenterats som har undertecknats av närpolischefen, biträdande grundskolechef, stadsdelsdirektör samt avdelningscheferna för förskola samt social omsorg. Fältassistenter och de enskilda skolorna samverkar utifrån lokala förutsättningar och fältassistenter deltar på föräldramöten. Polisen och stadsdelsförvaltningen har under året genomfört ett flertal gemensamma ordinarie tillsynsbesök avseende tobak och folköl samt påkallad tillsyn i fem butiker i vissa fall vid flera tillfällen.			
Under 2010 ska användandet av DUR påbörjas. Senast vid utgången av 2011 ska alla stadsdelsnämnder göra utredningar enligt DUR/FH. ☒	2010-01-01	2011-12-31	
Kommentar: Handläggarna vid beställarenheten funktionsnedsättning använder DUR för utredningar inom socialpsykiatri och har under 2010 börjat att använda DUR/FH-materialet för övriga utredningar.			
Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras ☒	2008-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

En ny gruppobostad med sex platser har öppnats under 2010 på Responsgatan. I samband med detta avvecklades Ekans gruppobostad, som var den sista icke fullvärdiga gruppobostaden i stadsdelsområdet. Axelsbergs servicebostad har börjat omstruktureras till att ta emot personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Planering pågår för nya gruppobostäder i kommande nybyggnation i stadsdelsområdet, varav en med sex platser i ett friliggande hus på Sjövikshöjden med (planerad inflyttning februari 2012). Tre av de sex platserna är avsedda för personer med grava rörelsehinder och tre för övriga brukare. Inflyttning planeras också under 2012 i en ny gruppobostad med fem platser i Gyllene Ratten-området i Fruängen.

- Det ska finnas öppna dagverksamheter för 2010-01-01 2011-12-31 äldre i samtliga stadsdelsnämnder

Kommentar:

Mötesplatserna Antikträffen och Hövdingagården erbjuder social gemenskap, fysisk aktivitet och meningsfullhet. Förvaltningen samverkar med pensionärsorganisationerna för att utveckla verksamheterna och anpassa utbudet utifrån de äldres önskemål. Antalet deltagare fortsätter att öka till verksamheterna. Under 2010 hade Antikträffen 3 814 besök och ca 90-95 personer som kommit regelbundet. Exempel på aktiviteter är sång och musik, målträff, bingo, lättgympa och data och anhöriggrupper. I samarbete med socialpsykiatrins sysselsättningsverksamhet Café Droppen/ Bruket har äldre som inte lagar sin egen mat och/eller önskar sällskap vid måltiden, erbjudits att delta i matgrupper. Fyra matgrupper har anordnas där sex deltagare träffats sju tillfällen i varje matgrupp. 12 återträffar med tidigare deltagare har också anordnats. Hövdingagården har under året haft 800 besök. Exempel på aktiviteter är lättgympa, biljard, bingo, öppet hus och datacafé, där dataklubben SeniorNet anordnat kurser i datakunskap, vilket blivit mycket populärt.

- Genomföra insatser för att förbättra 2008-01-01 2010-12-31 matkvaliteten och måltidsupplevelsen

Kommentar:

Alla boendeenheter och hemtjänst i kommunal regi har utsedda kostombud, som under året fått stöd och kompetensutveckling bl.a. av äldreomsorgens dietister. Restaurangen på Fruängsgårdens servicehus har satsat på ett "Kvalitetslyft".

- Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, 2008-01-01 2011-12-31 särskilt inom demensområdet

Kommentar:

Kompetensutveckling inom demensområdet har genomförts.

- Hemtjänstpersonal ska erbjudas 2008-01-01 2011-12-31 handledning

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Kommentar: Hemtjänstpersonal har fått regelbunden handledning och utbildning av sjukgymnast i arbetsteknik och ergonomi. Personalen har också fått individuell handledning i social dokumentation. Vid varje enhet finns 1-2 dokumentationshandledare för stöd och handledning.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Informera om möjligheter att välja utförare och boende 	2008-01-01	2011-12-31	
<p>Kommentar: Biståndshandläggarna informerar brukarna om möjligheten att välja utförare inom stadens kundvalsmodell för hemtjänst och inom valfrihetsmodellerna för vård- och omsorgsboende och dagverksamhet. Beställarenheten inom äldreomsorgen har också utarbetat en hemtjänstkatalog över aktuella hemtjänstutförare i stadsdelen, som uppdaterats regelbundet.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ☒ Personer över 75 år ska erbjudas förebyggande hembesök 	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: I samband med det årliga utskicket av stadsdelens informationsfolder "Äldreomsorgen A-Ö" till dem som fyller 75 år, erbjöds också hembesök. Riktade hembesök har även genomförts till par över 80 år. Förvaltningen och vårdcentralerna i området har arbetat med att ta fram en modell för genomförande av förebyggande hembesök. En idé är att inbjuda till äldre till öppna informationsmöten/Mingeldagar.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Samtliga omsorgstagare ska ha en genomförandeplan där sociala aktiviteter ingår 	2010-01-01	2011-12-31	
<p>Kommentar: De boende vid vård- och omsorgsboende har genomförandeplaner där sociala aktiviteter ingår.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ☒ Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och stödja och uppmuntra personal som vill ta över verksamhet under affärsmässiga former 	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: Förvaltningen har arbetat aktivt med aktivitetsplanen. Medarbetarna har informerats om möjligheterna att ta över verksamhet på affärsmässiga grunder.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Stadsdelsnämnderna ska erbjuda dagsutflykter till äldre 	2010-01-01	2011-12-31	

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommentar: Dagsutflykter erbjuds året runt med fokus på sommarmånaderna. Antalet resor och deltagare ökar för varje år. Under 2010 anordnades 61 resor med totalt 406 deltagare.			
<ul style="list-style-type: none"> Stadsdelsnämnderna ska öka graden av utvistelse i vård- och omsorgsboenden 	2010-01-01	2011-12-31	
Kommentar: De boende erbjuds utvistelse som genomförs utifrån önskemål, dokumenteras och följs upp.			
<ul style="list-style-type: none"> Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonalen med svenska som andraspråk 	2009-01-01	2011-12-31	
Kommentar: Äldreomsorgens har deltagit i projektet Språksam för språkstöd till omsorgspersonal som behöver stöd i svenska språket. Utbildade handledare finns vid varje enhet för individuell handledning i social dokumentation kombinerat med språkstöd till omsorgspersonalen.			
<ul style="list-style-type: none"> Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå 	2008-01-01	2011-12-31	
Kommentar: Vid Axelsbergs servicehus pågår ombyggnad av hus 41 till ett modernt vård- och omsorgsboende med 54 platser. Kastanjens vård- och omsorgsboende som är omodernt flyttar till det nya moderna boendet på Axelsberg när det är klart för inflyttning, vilket beräknas till februari 2011. Genom detta håller alla vård- och omsorgsboenden i stadsdelen en modern standard med egna fullvärdiga lägenheter. Stadsdelarna Hägersten-Liljeholmen, Skärholmen och Älvsjö har reviderat regionens gemensamma äldreboendeplan, som presenterades i särskilt ärende till nämnden i januari 2011.			
<ul style="list-style-type: none"> Vård- och omsorgsboenden ska ha en plan för sociala aktiviteter 	2009-01-01	2011-12-31	
Kommentar: Aktiviteter, utvistelse och social samvaro planeras utifrån de boendes önskemål och dokumenteras.			
<ul style="list-style-type: none"> Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning 	2008-01-01	2011-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

En hög andel av äldreomsorgens omsorgspersonal har grundutbildning, 88 %. Vid vård- och omsorgsboende med inriktning demens upp till 100 %. Omsorgspersonalen valideras också utifrån yrkeskrav, enligt modellen KEY och får individuella kompetensutvecklingsplaner samt arbetsplatsnära kompetensutveckling. Detta innebär att omsorgspersonalen har en högre utbildningsgrad. 98 % av omsorgspersonalen har validerats och har individuella kompetensutvecklingsplaner.

<ul style="list-style-type: none"> ● Äldre personer ska ha möjlighet att få hjälp av vaktmästarservice 	2010-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Vaktmästarservice "fixartjänster" erbjuds till äldre i stadsdelen. Efterfrågan har ökat jämfört med 2009. Under 2010 har 308 äldre i Hägersten-Liljeholmen fått hjälp varav 34 var nya "kunder" under året. Exempel på uppdrag har varit olika former av säkerhetsinsatser såsom kontroll av brandvarnare, fästa sladdar och halksäkra mattor, samt byte av glödlampor och proppar, sätta upp gardiner och tavlor. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning utför också vaktmästarservice i Älvsjö på uppdrag av Älvsjö stadsdelsförvaltning,

NÄMNDMÅL:

All myndighetsutövning ska vara rättssäker och av god kvalitet. Den ska också erbjuda delaktighet och ett gott bemötande samt ta tillvara den enskildes resurser

● Uppfylls helt

För att myndighetsutövningen ska vara rättssäker följer avdelningen för social omsorg noga lagar och riktlinjer samt domar från rättsliga instanser och beslut från tillsynsmyndigheter. Avdelningen genomför egna verksamhetsuppföljningar, med bl.a. granskning av dokumentation, samt gör brukarundersökningar vid alla enheter om klienternas nöjdhet med bl.a. bemötande och insatser. Resultaten av undersökningarna analyseras och används för att förbättra verksamheten. De kvalitetsledningssystem som upprättats vid samtliga enheter ska också bidra till att utveckla kvaliteten i arbetet.

Äldreomsorgens biståndshandläggare arbetar utifrån det nya kartläggnings- och bedömningsinstrumentet, som syftar till att öka säkerheten och likställigheten i biståndsbedömningen. Regelbundna avstämningmöten hålls också med hemtjänstutförarna. Beställarenheten har under året haft fokus på verksamhetsutveckling och tydliga uppföljningar. Enligt stadens brukarundersökning är 95% nöjda biståndshandläggarnas bemötande.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Verksamhetsberättelse Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Ledningssystem för kvalitet ska upprättas</p> <p>☒ vid alla myndighetsutövande enheter inom social omsorg.</p> <p>Kommentar: Samtliga enheter vid avdelningen för social omsorg upprättade under våren 2010 kvalitetsledningssystem i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter.</p>	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Brukarundersökningar ska göras för social omsorgs alla myndighetsutövande enheter.</p> <p>Kommentar: Brukarundersökningarna vid de myndighetsutövande enheterna genomfördes under våren 2010. Resultaten, som presenterades för stadsdelsnämnden under hösten, ligger till grund för fortsatt verksamhetsutveckling vid enheterna.</p>	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Stadens nya kartläggnings- och bedömningsinstrument för</p> <p>☒ biståndshandläggning ska implementeras vid äldreomsorgens beställarenhet.</p> <p>Kommentar: Biståndshandläggarna har utbildats i det nya kartläggnings- och bedömningsinstrumentet som också har implementerats i biståndsbedömningen.</p>	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Alla individuellt riktade insatser ska vara av god kvalitet och ta tillvara den enskildes resurser och delaktighet ska erbjudas

Uppfylls helt

Vid social omsorgs utförarenheter upprättas genomförandeplaner för insatserna tillsammans med den enskilde. Genomförandeplanerna följs också upp och revideras tillsammans med den enskilde. Brukare med insatser enligt LSS erbjuds individuell plan. De myndighetsutövande enheterna använder standardiserade metoder som ASI, BBiC och DUR för utredning och uppföljning av insatser.

Äldreomsorgen erbjuder en individuellt anpassad vård och omsorg av god kvalitet. Varje brukare erbjuds en individuell genomförandeplan och en kontaktman med uppdrag att se till att brukaren får en god vård och omsorg. Kvaliteten följs upp genom brukarundersökningar, årliga uppföljningar utifrån stadens uppföljningsmodell, arbetsplatsträffar, dialogmöten mellan äldreomsorgschef och enhetschef samt med personal och på äldreomsorgens ledningsgrupp. Under året har äldreomsorgen särskilt haft fokus på att utveckla och förbättra den sociala dokumentationen, som omfattar genomförandeplan och

Verksamhetsberättelse Nämnd

löpande dokumentation. Detta har skett genom individuell handledning och utbildningsinsatser kombinerat med språkstöd. Stickprovskontroller har genomförts. Fel och brister i verksamheten har rapporterats och sammanställts. Två händelser har anmälts enligt Lex Sarah, varav en på servicehus och en inom hemtjänst/nattpatrull privat utförare.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

● Nöjda brukare - Boendestöd.	86,84 %	80 %	2010
-------------------------------	---------	------	------

Kommentar:

Förvaltningen har gjort en egen brukarundersökning bland dem som har socialpsykiatriskt eller neuropsykiatriskt boendestöd. Av 76 svarande gav 66 boendetstödet betyget 4 eller 5 på en femgradig skala där 5 är bäst.

■ Nöjda brukare - Stödboende	50 %	80 %	2010
------------------------------	------	------	------

Kommentar:

Förvaltningen har inte längre några stödbostäder inom socialpsykiatrin. De har omvandlats till gruppboenden Fruängens Kyrkogata samt till träningslägenheter. Förvaltningen har gjort en egen brukarundersökning vid gruppboenden Fruängens Kyrkogata där det finns 14 boenden. Av de nio brukare har åtta svarat. Fyra gav verksamheten betyget fem på en femgradig skala där fem är bäst. Fyra gav betyget tre.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

☒ Brukarundersökningar ska göras för social omsorgs alla utförarenheter.	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Förvaltningen har under året genomfört egna brukarundersökningar vid alla social omsorgs utförarenheter. De övervägande goda resultaten, som löpande har presenterats för stadsdelsnämnden, ligger till grund för fortsatt verksamhetsutveckling vid enheterna.

☒ Ledningssystem för kvalitet ska upprättas vid alla utförande enheter inom social omsorg.	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Kvalitetsledningssystem i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter upprättades under våren 2010 vid alla enheter inom avdelningen för social omsorg.

☒ Enheternas ledningssystem för kvalitet och säkerhet inom äldreomsorgen ska följas upp.	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Verksamhetsberättelse Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Årlig uppföljning av verksamheter i egen regi, entreprenader och privata utförare har genomförts, enligt stadens modell. Dialogmöte inkl. internkontroll med enhetschef och arbetsgrupp, omfattande verksamheter i egen regi, har genomförts av äldreomsorgschef och utredare. Protokoll har förts.

Sociala dokumentationen i ParaSol och hälso- och sjukvårdsdokumentationen i Vodok ska utvecklas vid äldreomsorgens utförarenheter.	2010-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Under året har arbetet med att utveckla och förbättra den sociala dokumentationen intensifierats. En styrgrupp och en arbetsgrupp har planerat och följt upp arbetet med såväl den sociala dokumentationen i ParaSol som hälso- och sjukvårdsdokumentationen i Vodok. Arbetsplaner har tagits fram och följts upp. 1-2 dokumentationshandledare finns på varje enhet, som följt upp omsorgspersonalens kunskaper och gett stöd och handledning i social dokumentation kombinerat med språkstöd. Enhetscheferna har genomfört egna stickprovskontroller. Intern/extern stickprovskontroll av antalet genomförandeplaner har också genomförts under hösten. Avdelningschef och utredare har haft dialogmöte med enhetschefer och arbetsgrupper. Den samlade bedömningen är att den sociala dokumentationen har utvecklats och förbättrats. Brukarna har genomförandeplaner. Vid dialogmötena har också framkommit att handdatorer underlättat dokumentationsarbetet.

Satsningar på kompetensutveckling och handledning i dokumentation fortsätter under 2011.

Utförardokumentationen ska följas upp. Vid behov ska medarbetarna erbjudas utbildning i hur man dokumenterar.	2010-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Uppföljning av utförardokumentation har gjorts under hösten 2010 i samband med verksamhetsuppföljningar vid Hägerstens gruppbofästade och Västertorps dagliga verksamhet. Medarbetare som behövt utbildning i hur man dokumenterar har fått det genom bl.a. Nätverket.

NÄMNDMÅL:

Anhöriga ska uppleva att de får stöd och hjälp utifrån sin aktuella situation

- Uppfylls helt

Äldreomsorgen har ett väl utvecklat stöd till anhöriga. Inom enheten Äldrestöd finns anhörigstöd som erbjuder förebyggande och individuella insatser, bl.a.

Verksamhetsberättelse Nämnd

individuella samtal med kurator, anhöriggrupper och andra aktiviteter såsom dagsutflykter. Tre anhöriggrupper har hållits under året, varav två på Antikträffen och en på Fenix, frivilligscentral i Aspudden. Sedan 2010 erbjuds också individuella stödsamtal till närstående till personer under 65 år, som har psykiska funktionshinder eller missbruksproblem.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stödet till anhöriga ska fortsätta att utvecklas och samordnas av Äldrestöd.	2010-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Inom ramen för verksamheten ska försök göras att även erbjuda anhörigstöd för anhöriga till personer under 65 år. 			

Kommentar:

Genom samarbete mellan äldreomsorgens anhörigstöd och social omsorg erbjuds stöd till närstående till personer under 65 år med fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar samt till anhöriga till personer med beroendeproblematik.

NÄMNDMÅL:

Hälso- och sjukvården ska vara av god kvalitet.

Vårdskador ska förebyggas. Vården ska bedrivas med god hygienisk standard

● Uppfylls helt

Hälso- och sjukvården i äldreomsorgen håller en god kvalitet. Kvaliteten följs bl.a. upp genom en årlig kartläggning som genomförs av medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS. Enheterna lämnar också rapport till MAS om avvikelser och olika indikatorer. De förebyggande insatserna ska fortsätta att prioriteras. Viktiga utvecklingsområden är också vård i livets slut och arbetet med att uppnå en god hygienisk standard. Hygienronder har genomförts på servicehusen och genomförs på vård- och omsorgsboendena under 2010.

Rutiner för vård i livets slut har reviderats och förtydligats och beslut har fattats att delta i Palliativa registret som är ett kvalitetsregister för att säkra god vid vård i livets slut.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Äldre som bor på servicehus och vård- och omsorgsboende ska erbjudas individuell	2010-01-01	2011-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> riskbedömning avseende fall, undernäring och trycksår. 			

Kommentar:

Arbetet med riskbedömningar behöver fortsätta att utvecklas.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Äldreomsorgen ska samverka och bistå landstinget i genomförandet av ● läkemedelsgenomgångar och uppföljningar på vård- och omsorgsboende och servicehus.	2010-01-01	2011-12-31	

Kommentar:

En gemensam modell för systematiska läkemedelsgenomgångar har tagits fram och implementerats under året.

NÄMNDMÅL:
Äldre ska känna trygghet och ges ökade möjligheter att bo kvar hemma

- Uppfylls helt

Hemtjänsten håller en god kvalitet. Planeringssystemet SchemOs och användandet av handdator innebär en ökad säkerställning av att beviljade insatser utförs. Den sociala dokumentationen och kontaktmannaskapet har också utvecklats under året. Äldreomsorgen har efter ansökan tillsammans med landstinget, andra vårdgivare och privata utförare beviljats stimulansbidrag under 3 år till försöksverksamheten "Bättre Samverkan-Bättre Liv, som riktar sig till de mest sjuka äldre som bor hemma. Äldreomsorgen erbjuder också förebyggande och generella insatser, som kan bidra till ökat kvarboende. Äldreomsorgen har ett välorganiserat och brett utbud av olika insatser som enheten Äldrestöd ansvarar för, bl.a. anhörigstöd, fixartjänster, aktiviteter på Seniorhälsan och mötesplatserna Antikträffen och Hövdingagården samt dagsutflykter. Verksamheterna har nått allt fler äldre och är mycket uppskattade.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Erbjudande om förebyggande hembesök och informationsfoldern Äldreomsorgen A- ● Ö skickas årligen till de äldre som fyller 75 år.	2010-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Utskick av brev och folder har gjorts till samtliga 75-åringar i stadsdelen, ca 350 personer. Foldern är mycket uppskattad och efterfrågad, dock har inga äldre önskat hembesök.

Hemtjänsten ska utvecklas för att kunna möta varje brukares individuella och ● specifika behov, särskilt för äldre med demenssjukdomar och psykisk funktionsnedsättning.	2010-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Försöksverksamheten Bättre-Samverkan, Bättre-Liv har startats tillsammans med landstinget, andra vårdgivare och privata utförare. Försöket vänder sig till de mest sjuka äldre som bor hemma. Kompetensutveckling inom området demens har erbjudits.

Matskola för äldre, studiecirkel för ● pensionärer i ordinärt boende genomförs.	2010-01-01	2011-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Matskola för äldre i ordinärt boende startade på Fruängsgårdens servicehus under hösten och fortsätter under 2011.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Medarbetare i hemtjänst ska utveckla och tillämpa rehabiliterande arbetssätt.</p> <ul style="list-style-type: none"> Personalen ska få ökad kunskap i arbetsteknik och ergonomi, med handledning av sjukgymnast. <p>Kommentar: Hemtjänstpersonalen har fått regelbunden handledning av sjukgymnast i arbetsteknik och ergonomi.</p>	2010-01-01	2011-12-31	
<p>Seniorhälsan ska erbjuda aktiviteter, social samvaro och kultur för äldre över 65 år i stadsdelen.</p> <p>Kommentar: Seniorhälsan finns på servicehusen Axelsberg, Fruängsgården och Trekanten och erbjuder social gemenskap, fysisk aktivitet, kultur samt ger råd om kost och hälsa. Under året har SPA och må bra dagar anordnats på servicehusen och mötesplatserna Antikträffen och Hövdingagården. Seniorhälsan är mycket uppskattad och har fått allt fler besökare.</p>	2010-01-01	2011-12-31	
<p>Äldrestöd ska ge fördjupad information, stöd och insatser till äldre, anhöriga och personal.</p> <p>Kommentar: Äldrestöd nås via ett gemensamt telefonnummer. Antalet telefonsamtal och kontakter med Äldrestöd fortsätter att öka. Under 2010 har 1123 samtal mottagits bl.a. 259 från ensamma äldre, 325 samtal från anhöriga/närstående varav 85 från nya närstående. 264 samtal har gällt fixartjänster och ca 90 samtal har handlat om frågor kring biståndsbedömning. Anhörigstöd erbjuder också kontakt, personligt möte och hembesök och har haft 780 kontakttillfällen under året. 129 kontakttillfällen har varit i form av hembesök. Informationsmaterial finns också som uppdaterats. Bl.a. Äldreomsorgen A-Ö, folder om anhörigstöd, broschyr om träffpunkter och aktiviteter. Egna broschyrer finns även för Seniorhälsan, Antikträffen och Hövdingagården. Äldrestöd har informerat om olika aktuella aktiviteter i lokaltidningen "Mitt i", samt på stadens webbsida.</p>	2010-01-01	2011-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

- Uppfylls helt

Rökfri arbetstid

Förvaltningen införde rökfri arbetstid för all personal den 1 september 2009. Vi erbjuder subventionerade nikotinläkemedel och rökslutarkurser som flera

Verksamhetsberättelse Nämnd

medarbetare har deltagit i. I maj genomfördes en undersökning om antalet deltagande i slutaröka-kurser och hur det gått för dem. Svarsfrekvensen låg på 62 %. Av de 53 deltagare som redovisas i denna enkät är det glädjande att minst 22 lyckats sluta röka. Övriga som försökt, ska ha ett erkännande för det. Några av dem har minskat sin konsumtion, bland annat genom att inte röka dagtid. Andra uppger att de ska försöka sluta igen.

Förvaltningen kommer att fortsätta underlätta för de medarbetare som önskar hjälp med rökavvänjning.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● NöjdMedarbetarIndex (alla nämnder/bolag)	64	62	62	2010
■ Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	6,8 %	5 %	5,0 %	2010

Kommentar:

Sjukfrånvaron bland anställda i Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning fortsätter att minska. Under år 2010 uppgick den till 6,8 % av arbetad tid. Detta visar på en fortsatt minskning i jämförelse med år 2009 då sjukfrånvaron var 8,1 %. År 2008 uppgick frånvaron till 9,9 % och år 2007 till 10,2%.

Samtliga chefer är väl informerade om stadens rehabiliteringsprocess och arbetar strukturerat med att minska sjukfrånvaron. Projektet att minska korttidsfrånvaron i samverkan med företagshälsovården har permanentats.

NÄMNDMÅL:

Medarbetares och chefers kompetens ska utvecklas genom riktade insatser. (Se även aktiviteter under 1.7, 2.2 och 2.3.)

● Uppfylls helt

Flera chefsforum för enhets- och avdelningschefer har genomförts bland annat innehållande utbildning i diskrimineringslagstiftningen, kommunikativt ledarskap, Lean samt en föreläsning som uppmuntrar till utveckling och förändring genom kreativitet, inspiration och motivation.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
■ Arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud ska genomföras.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Arbetsmiljöutbildningen för chefer och skyddsombud har genomförts under året. 20 personer deltog.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Genomföra utbildning för chefer i hur man motverkar diskriminering, vad jämställdhet och mångfald innebär samt vilka juridiska ramar gäller.	2010-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Utbildningen har genomförts under året.			
Projektet Språksam ska genomföras på Axelsbergs servicehus.	2010-01-01	2011-12-31	
Kommentar: Äldreomsorgens utförarenheter har deltagit i språkprojektet SpråkSam. Stöd har getts i social dokumentation kombinerat med språkstöd.			
Äldreomsorgens chefer och biståndshandläggare erbjuds utbildningar som anordnas av äldreförvaltningen.	2010-01-01	2011-12-31	
Kommentar: Biståndshandläggarna har deltagit i utbildningar om kartläggnings- och bedömningsinstrumentet, salutogens förhållningssätt, reviderade riktlinjer för biståndsbedömning, anhörigstödslagen och äldre med psykisk sjukdom.			
Äldreomsorgens enhetschefer erbjuds chefsutbildning i äldreförvaltningens regi.	2010-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Sex enhetschefer och biträdande enhetschefer har hittills deltagit i äldreförvaltningens chefsutbildning.			
Äldreomsorgens omsorgspersonal ska erbjudas validering och arbetsplatsnära kompetensutveckling enligt modellen Kravmärkt Yrkesroll.	2010-01-01	2011-12-31	
Kommentar: Äldreomsorgen har utarbetat en kompetensutvecklingsmodell "Kompetensutveckling enligt yrkeskrav" (KEY) som omfattar grundutbildning, validering mot yrkeskrav, individuella kompetensutvecklingsplaner och kompetensutveckling. 98 % av omsorgspersonalen har validerats och har individuella kompetensutvecklingsplaner.			

NÄMNDMÅL:

Sjukfrånvaron ska minska jämfört med 2009

- Uppfylls helt

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
 Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
 hagersten-liljeholmen@stockholm.se

www.stockholm.se

Sjukfrånvaron bland anställda i Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning fortsätter att minska och uppgick till 6,8 % under 2010. Detta visar på en minskning i jämförelse med år 2009 då sjukfrånvaron var 8,1 %. År 2008 uppgick sjukfrånvaron till 9,9 % av arbetstiden och år 2007 till 10,2 %. En betydande del av anställda som varit helt sjukskrivna har återkommit i arbete. Ett samverkansprojekt vars syfte är att minska korttidssjukfrånvaron har permanentas under året. Cheferna arbetar utifrån stadens gemensamma rehabiliteringsprocess. Dessvärre blir processen utdragen i tiden genom alla ingående moment, vilket gör att sjukfrånvaron minskar i långsammare takt än vad årsmålet kräver. Det systematiska arbetet med att sänka sjukfrånvaron ger grund för en fortsatt minskning av sjukskrivningen under 2011.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utbilda chefer i hälsofrämjande och coachande ledarskap i samverkan med ☒ företagshälsovården bla. genom ett projekt för att minska korttidsfrånvaro.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Utbildningen är genomförd.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har bidragit till måluppfyllelsen genom att ha minskat administrationskostnaderna samt genom att uppnå hög måluppfyllelse inom beslutad budget. Nämndens mål bedöms uppfyllas i allt väsentligt. Några dock inte inom beslutad budget. Internkontrollen fortsätter att utvecklas och risk- och väsentlighetsanalys har genomförts av alla enheter. Utbildning har genomförts i syfte att uppnå ökad prognossäkerhet. Det ekonomiska utfallet för 2010 visar efter resultatöverföring ett överskott med 9,0 mnkr jämfört med budget. Under året har IT-funktionen förts över till Volvo-IT.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

● Uppfylls helt

Bokslutet för år 2010 redovisar före resultatöverföring ett överskott med 18,1 mnkr jämfört med budget. Efter resultatöverföring redovisas ett överskott med 9,0 mnkr. Prognossäkerheten har varit god och ligger väl inom målvärdet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
☐ Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)		100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Nämnden redovisar ett nettoöverskott jämfört med budget om 9,0 mnkr efter resultatöverföringar.				
☒ Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)		100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Nämnden redovisar ett nettoöverskott jämfört med budget om 18,1 mnkr före resultatöverföringar.				
☐ Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)			+/- 1 %	2010
Kommentar: Prognossäkerheten ligger inom målvärdet +/- 1 %. Avvikelsen mellan prognosen över årsutfall i tertialrapport 2 uppgår till 0,68 %.				

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

NÄMNDMÅL:**Nämndens verksamheter ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och inom beslutad budget**

● Uppfylls helt

Nämndens mål har uppfyllts i allt väsentligt under året. Några har dock inte kunnat uppfyllas inom beslutad budget. Nämnden redovisar ett nettoöverskott med 18,1 mnkr före resultatöverföring och ett nettoöverskott med 9,0 mnkr efter resultatöverföring och beräknade budgetjusteringar.

Alla enheter har noggrant analyserat och följt upp kostnader och intäkter varje månad och vidtagit åtgärder vid befarade underskott. Styrningen har samordnats och formerna för uppföljning har varit tydliga. Alla enheter har lämnat in månadsprognoser nio gånger per år.

Prognoserna har förutom en ekonomisk rapportering även innehållit en analys av prognos på helår. Två gånger per år har prognosen analyserats och den ekonomiska rapporteringen varit mer detaljerad och använts som underlag till nämndens tertialrapporter per april och per augusti.

Vid befarade underskott har åtgärder för att få balans i ekonomin omedelbart vidtagits. Åtgärderna har redovisats i samband med tertialrapporterna eller i ett särskilt ärende till nämnden. Åtgärderna för att öka prognossäkerheten har pågått kontinuerligt i form av utbildningsinsatser och en dialog med enheterna om prognosvariationer i verksamheten.

Enhetscheferna har ansvar för verksamhet, ekonomi och personal. I ansvaret ingår att fortlöpande följa upp budgeten och vidta åtgärder för att undvika underskott. Den månatliga uppföljningen av förbrukning och prognos över årsutfall har sketts systematiskt och med stöd av och/eller i samråd med controllers.

Utbildning för enhetschefer och andra berörda har genomförts under våren. Utbildningen har omfattat redovisningsfrågor, inköspolicy, internkontroll, ILS-webb och rapporter.

Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget

(mnkr)	BudgetUtfall			Budget Utfall			BudgetUtfall		
	kostn.	kostn.	Diff.	intäkter	intäkter	Diff.	netto	netto	Diff.
Nämnd- och förvaltningsadministration	49,1	45,9	3,2	3,1	4,0	0,9	46,0	41,9	4,1
Individ- och familjeomsorg	129,4	140,7	-11,3	9,3	13,7	4,4	120,1	127,1	-7,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	48,7	52,4	-3,7	4,6	6,3	1,7	44,1	46,1	-2,0
Flyktningmottagande	1,6	1,3	0,3	0,0	0,0	0,0	1,6	1,3	0,3
Stadsmiljöverksamhet	17,6	17,7	-0,1	4,0	4,0	0,0	13,6	13,6	0,0
avskrivningar	2,4	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4	2,4	0,0
internräntor	2,1	2,0	0,1	0,0	0,0	0,0	2,1	2,0	0,1
Förskoleverksamhet	498,8	476,5	22,3	66,7	58,5	-8,2	432,1	418,0	14,1
Äldreomsorg	636,0	637,2	-1,2	103,3	101,5	-1,8	532,7	535,7	-3,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	258,0	266,3	-8,3	51,8	58,9	7,1	206,2	207,4	-1,2
Kultur- och föreningsverksamhet	23,8	19,6	4,2	1,5	1,8	0,3	22,3	17,8	4,5
Arbetsmarknadsåtgärder	6,0	5,9	0,1	2,6	2,9	0,3	3,4	2,9	0,5
Ekonomiskt bistånd	71,6	67,0	4,6	1,6	2,4	0,8	70,0	64,5	5,5
<i>varav handläggare</i>	19,3	19,8	-0,5	0,0	0,4	0,4	19,3	19,4	-0,1
Övrig verksamhet	2,5	2,3	0,2	0,0	0,0	0,0	2,5	2,2	0,3
Summa stadsdelsnämnd	1 698,9	1684,6	14,3	243,9	247,7	3,8	1 455,0	1436,9	18,1
Uttag/avsättning resultatfond									9,1
Summa efter resultatdisposition									9,0

Nämnden har delat medel till verksamheterna i enlighet med kommunfullmäktiges prioriteringar, utan några omfördelningar. Ett avdrag har gjorts med 3,2 % för att finansiera den gemensamma administrationen. Administrationens andel av de totala kostnaderna har minskat jämfört med 2009.

Kopplingen mellan ekonomiskt utfall och måluppfyllelse har varit svår att analysera. Alla nämndmål har uppfyllts och nämnden redovisar ett överskott mot budget. Det finns underskott inom vissa verksamheter. Det är emellertid svårt att påvisa några skillnader i måluppfyllelse mellan verksamheter som redovisar överskott respektive underskott.

Administration

	Budget netto	Utfall netto	Avvikelse
Nämnd och förvaltningsadministration	46	41,9	4,1
Summa verksamheten	46	41,9	4,1

Verksamhetsberättelse Nämnd

Utfallet i årsredovisningen för år 2010 visar ett nettoöverskott med 4,1 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror på ökade intäkter för sålda tjänster, minskade personalkostnader genom övergång till privat regi och stadigvarande sjukersättning. Under året har IT-verksamheten gått över till Volvo-IT, vilket har lett till ökade kostnader för köpta tjänster.

Individ- och familjeomsorg

Mnkr	Budget netto	Utfall netto	Avvikelse
Individ- och familjeomsorg	120,1	127,1	-7,0
Summa avdelningen	120,1	127,1	-7,0

Insatser för barn- och ungdom, missbruksvård och socialpsykiatri visar ett sammantaget nettounderskott med 7,0 mnkr före resultatöverföringar jämfört med budget. Barn- och ungdomsenheten visar på ett nettounderskott med 7,2 mnkr vilket främst beror på ökade kostnader för insatser för ungdomar med en svår och sammansatt problematik vilket medfört långvariga SiS-placeringar under året. Vuxenenheten visar ett nettoöverskott med 2,3 mnkr. Överskottet beror främst på att befarade LVM-placeringar inte har behövt verkställas samt ökade intäkter för hyror m.m. Socialpsykiatrin visar ett nettounderskott med 2,0 mnkr vilket beror på ökade kostnader för boende och boendestöd.

Flyktingmottagande

Mnkr	Budget netto	Utfall netto	Avvikelse
Flyktingmottagande	1,6	1,3	0,3
Summa avdelningen	1,6	1,3	0,3

Flyktingmottagandet visar ett nettoöverskott med 0,3 mnkr jämfört med budget, vilket beror på minskat antal nyanlända flyktingar.

Stadsmiljöverksamhet och investeringar

Mnkr	Budget netto	Utfall netto	Avvikelse
Stadsmiljöverksamhet	13,6	13,6	0,0
<i>avskrivningar</i>	2,4	2,4	0,0
<i>internränta</i>	2,1	2,0	0,1
Summa avdelningen	18,1	18	0,1

Utfall för årsredovisning år 2010 för driftverksamheten visar ingen avvikelse mot budget. Kapitalkostnader för inom parkinvesteringar visar ett överskott med 0,1 mnkr. Överskottet beror på lägre kostnader för internränta.

Förskola

Mnkr	Budget netto	Utfall netto	Avvikelse
Förskola	432,1	418,0	14,1
Summa avdelningen	432,1	418,0	14,1

Verksamhetsberättelse Nämnd

Förskoleverksamheten visar ett nettoöverskott med 14,1 mnkr före resultatdispositioner. Efter resultatdispositioner visar förskoleverksamheten ett nettoöverskott med 6,7 mnkr netto. Överskottet inom förskolan beror i huvudsak på volymökningen inom verksamheten. Förskolornas resultatenheter förde över ett överskott från 2009 med 8,2 mnkr. Till 2011 överförs ett överskott om 15,6 mnkr vilket innebär en ökning av fonden med 7,4 mnkr. Ett förskoleområde hade ett underskott 2009 som fördes över till 2010, förskoleområdet har nu täckt underskottet och för över ett överskott till fonden. Samtliga förskoleområden har ett överskott som förs över till 2011.

Äldreomsorg

Mnkr	Budget netto	Utfall netto	Avvikelse
Äldreomsorg	532,7	535,7	-3,0
Summa avdelningen	532,7	535,7	-3,0

Verksamheten redovisar ett nettounderskott om 3,0 mnkr före resultatdispositioner. Avvikelsen beror i huvudsak på minskade intäkter på Kastanjens- och Axelsbergs servicehus till följd av tomställning av Kastanjens servicehus samt ombyggnaden av hus 41 på Axelsbergs servicehus till ett modernt vård- och omsorgsboende. Efter resultatdispositioner visar verksamheten ett underskott om 3,2 mnkr. Resultatenheterna visar sammanlagt ett överskott om 0,2 mnkr. Vid ingången av år 2010 fanns för resultatenheterna avsatt i resultatfonden ett ackumulerat överskott om 2,7 mnkr. Årets resultat innebär en ökning av fonden till 2,9 mnkr.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Mnkr	Budget netto	Utfall netto	Avvikelse
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	206,2	207,4	-1,2
Summa avdelningen	206,2	207,4	-1,2

Verksamheten visar ett nettounderskott med 1,2 mnkr före resultatöverföring. Efter resultatöverföring redovisas ett underskott med 3,2 mnkr. Orsaken till underskottet, som främst hänförs till beställarsidan, är huvudsakliga att fler personer beviljats insatser i form av personlig assistans enligt LSS, på grund av avslut eller neddragning av assistanstimmar från försäkringskassan. Antalet personer som har daglig verksamhet har ökat under året. Staden har skrivit ett nytt avtal om turbundna resor och kostnaderna ökade dramatiskt, efter 1 juli 2010 ökade kostnaden för denna insats med 1,4 mnkr jämfört med prognos. Det är också fler personer inom stadsdelen som har boende med särskild service enligt LSS. Avvecklingen av Klubbäckens barn- och ungdomsboende har också genererat ett underskott motsvarande 1,0 mnkr. Resultatenheterna visar ett sammantaget överskott om 2,0 mnkr.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Kultur- och föreningsverksamhet

Mnkr	Budget netto	Utfall netto	Avvikelse
Kultur- och föreningsverksamhet	22,3	17,8	4,5
Summa verksamheter	22,3	17,8	4,5

Utfallet i årsredovisning år 2010 visar ett nettoöverskott med 4,5 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror på minskade kostnader för kolloverksamhet, kultur och fritidsverksamhet samt ökade intäkter för fritidsverksamhet. Kulturaktiviteterna inom fältverksamheten har finansierats med externa medel vilket har medfört att budgeterat medel ej har förbrukats. I kultur- och föreningsverksamheten ingår verksamheter för barn- och ungdom (avdelningen för social omsorg), kolloverksamhet (förskoleavdelningen) samt kultur- och föreningsbidrag (samhällsplaneringsavdelningen). Alla barn som sökt kollo har fått plats, men antalet barn blev färre än beräknat.

Arbetsmarknadsåtgärder

Mnkr	Budget netto	Utfall netto	Avvikelse
Arbetsmarknadsåtgärder	3,4	2,9	0,5
Summa avdelningen	3,4	2,9	0,5

Utfallet visar ett överskott med 0,5 mnkr. Överskottet hänför sig främst till fler nya OSA-platser, högre statsbidrag för OSA samt lägre kostnader för köp av utredningar om arbetsförmåga.

Ekonomiskt bistånd

Mnkr	Budget netto	Utfall netto	Avvikelse
Ekonomiskt bistånd	70,0	64,5	5,5
Summa avdelningen	70,0	64,5	5,5

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd visar ett nettoöverskott med 5,5 mnkr. Minskningen av kostnaderna för ekonomiskt bistånd bedöms bero minskat antal bidragsberoende, detaljerade arbetsplaner, noggranna uppföljningar, samverkan med bland annat förtroendeläkare samt individuella åtgärder utifrån arbetslinjen.

Övrig verksamhet

Mnkr	Budget netto	Utfall netto	Avvikelse
Övriga	2,5	2,2	0,3
Summa övriga verksamheter	2,5	2,2	0,3

Utfallet i årsredovisning för år 2010 visat ett nettoöverskott med 0,3 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror på lägre kostnader för omstrukturering av lokaler och personal.

	Netto				
	Prognos på årsutfall T1	Prognos på årsutfall T2	Utfall bokslut	Diff. T1/ bokslut	Diff. T2/ bokslut
Mnkr					
Nämnd- och förvaltningsadministration	44,7	44,1	41,9	-2,8	-2,2
Individ- och familjeomsorg	125,9	127,9	127,1	1,2	-0,8
<i>varav socialpsykiatri</i>	45,1	45,3	46,1	1,0	0,8
Flyktingmottagande	1,7	1,5	1,3	-0,4	-0,2
Stadsmiljöverksamhet	13,6	13,6	13,6	0,0	0,0
avskrivningar	2,4	2,4	2,4	0,0	0,0
internräntor	2,1	2,1	2,0	-0,1	-0,1
Förskoleverksamhet	424,2	422,8	418,0	-6,2	-4,8
Äldreomsorg	538,4	534,4	535,7	-2,7	1,3
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	206,5	208,2	207,4	0,9	-0,8
Kultur- och föreningsverksamhet	19,4	18,9	17,8	-1,6	-1,1
Arbetsmarknadsåtgärder	3,2	2,9	2,9	-0,3	0,0
Ekonomiskt bistånd	65,4	65,4	64,5	-0,9	-0,9
<i>varav handläggare</i>	19,3	19,3	19,4	0,1	0,1
Övrig verksamhet	2,5	2,5	2,2	-0,3	-0,3
Summa sdn	1450,0	1446,7	1436,9	-13,1	-9,8

Prognossäkerheten har varit god. Avvikelsen mellan prognosen på helårsutfall och utfallet i bokslutet uppgår till 0,68 % jämfört med stadens årsmål som uppgår till 1 %. Utbildningar har hållits under året i syfte att förbättra enheterna prognoser.

Administration

Nettokostnaderna har minskat med 2,8 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 1 och med 2,2 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Förbättringen beror på minskade personalkostnader för vakanshållning samt ökade intäkter för sålda tjänster.

Individ- och familjeomsorg

Nettokostnaden har ökat med 1,2 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 1 samt minskat med 0,8 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Totalt beror skillnaderna på ökat antal skyddsplaceringar för barn- och ungdomsenheten samt ökade boende- och vårdkostnader inom missbruksvård och socialpsykiatri.

Flyktingmottagande

Nettokostnaderna har minskat med 0,4 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 1 och har minskat med 0,2 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Skillnaden beror huvudsakligen på minskat antal flyktingar.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Stadsmiljöverksamhet

Nettokostnaderna är oförändrat jämfört med prognosen i tertialrapport 1 jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Utfallet för kapitalkostnader minskat med 0,1 mnkr jämfört med prognoserna i tertialrapport 1 och 2. Detta beror på kostnaderna för internränta har minskat med 0,1 mnkr.

Förskoleverksamhet

Nettokostnaderna har minskat med 6,2 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 1 och minskat med 4,8 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Minskningen beror på lägre kostnader inom resultatenheter samt en större prestationsökning under hösten än beräknat. De extra medel som tilldelats förskolan i samband med tertialrapport 2 kommer till stor del att disponeras först 2011.

Äldreomsorg

Nettoresultat före resultatdispositioner har minskat med 2,7 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 1 och ökat med 1,3 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Skillnaderna beror i huvudsak på variationer av behovet av vårdinsatser från äldreomsorgen under året.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Nettokostnaden har ökat med 0,9 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 1 och minskat med 0,8 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Avvikelsen är marginell och beror på att prognossäkerheten blivit bättre.

Kultur- och föreningsverksamhet

Nettokostnaderna har minskat med 1,6 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 1 och minskat med 1,1 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Minskningen av nettokostnaderna beror på minskade kostnader för fritidsverksamhet och kolloverksamhet samt ökade intäkter för lokaler.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Nettokostnaderna har minskat med 0,9 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 1 och minskat med 0,9 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Detta beror främst på färre bidragstagare än förväntat samt minskade nettokostnader för OSA-anställningar.

Kostnads- och intäktsutveckling

Mnkr	Kostnader			Intäkter			Netto		
	Utfall 2009	Utfall 2010	Utv.	Utfall 2009	Utfall 2010	Utv.	Netto 2009	Netto 2010	Utv.
Nämnd- och förvaltningsadministration	44,2	45,9	1,7	-2,9	-4,0	-1,1	41,3	41,9	0,6
Individ- och familjeomsorg	139,3	140,7	1,4	-17,2	-13,7	3,5	122,1	127,1	5,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	50,5	52,4	1,9	-7,7	-6,3	1,4	42,8	46,1	3,3
Flyktingmottagande	2,3	1,3	-1,0	0,0	-0,0	-0,0	2,3	1,3	-1,0
Stadsmiljöverksamhet	13,9	17,7	3,8	-1,7	-4,0	-2,3	12,2	13,6	1,4
avskrivningar	2,2	2,4	0,2	0,0	0,0	0,0	2,2	2,4	0,2
internräntor	2,3	2,0	-0,3	0,0	0,0	0,0	2,3	2,0	-0,3
Förskoleverksamhet	419,8	476,5	56,7	-46,7	-58,5	-11,8	373,1	418,0	44,9
Äldreomsorg	634,5	637,2	2,7	-96,9	-101,5	-4,6	537,6	535,7	-1,9
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	257,5	266,3	8,8	-58,2	-58,9	-0,7	199,3	207,4	8,1
Kultur- och föreningsverksamhet	18,3	19,6	1,3	-1,7	-1,8	-0,1	16,7	17,8	1,1
Arbetsmarknadsåtgärder	4,9	5,9	1,0	-2,9	-2,9	0,0	2,0	2,9	0,9
Ekonomiskt bistånd	61,1	67,0	5,9	-1,9	-2,4	-0,5	59,2	64,5	5,3
<i>varav handläggare</i>	16,4	19,8	3,4	-0,1	-0,4	-0,3	16,3	19,4	3,1
Övrig verksamhet	2,1	2,3	0,2	0,0	0,0	0,0	2,1	2,2	0,1
Summa stadsdelsnämnd	1 602,6	1 684,5	-82,0	-230,2	-247,7	17,5	1 372,4	1 436,9	-64,5

Administration

Kostnaderna har ökat med 1,7 mnkr jämfört med år 2009, vilket huvudsakligen beror på kostnader för större projekt. Intäkterna har ökat med 1,1 mnkr jämfört med år 2009, vilket beror på sålda tjänster och ökade projektintäkter.

Individ- och familjeomsorg

Kostnaderna har ökat med 1,4 mnkr jämfört med 2009 och intäkterna har minskat med 3,5 mnkr. Kostnadsökningen beror i huvudsak på ökade vård- och boendekostnader. Intäktsminskningen beror främst på minskade intäkter från migrationsverket för insatser för ensamkommande ungdomar och familjeinsatser för personer utan uppehållstillstånd samt projekt som upphört inom för barn- och ungdomsenheten.

Flyktingmottagande

Kostnaderna har minskat med 1,0 mnkr i jämförelse med 2009 vilket beror på minskat antal flyktingar.

Stadsmiljöverksamhet

Kostnaderna har ökat med 3,8 mnkr och intäkterna har ökat med 2,3 mnkr. I detta ingår miljömiljardsprojektet.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Förskoleverksamhet

Kostnaderna för förskoleverksamhet har ökat med 56,7 mnkr och intäkterna har ökat med 11,8 mnkr, jämfört med 2009. Förändringen beror i huvudsak på prestationsförändringar och kostnader för lönerörelsen.

Äldreomsorg

Kostnaderna har ökat med 2,7 mnkr och intäkterna har ökat med 4,6 mnkr jämfört med år 2009. Ökningen förklaras av ökade kostnader och intäkter för försäljning av platser till andra stadsdelar och ökade intäkter för äldreomsorgsavgifter.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Kostnaderna har ökat med 8,8 mnkr i jämförelse med 2009 och intäkterna har ökat med 0,7 mnkr. Kostnadsökningen beror främst på ökade prestationer inom boende och daglig verksamhet inom LSS. Intäktsökningen beror på främst på fler sålda platser inom daglig verksamhet.

Kultur- och föreningsverksamhet

Kostnaderna har ökat med 1,3 mnkr och intäkterna har ökat med 0,1 mnkr. Kostnaderna för sommarkoloniverksamheten (kollo) har ökat med 0,4 mnkr och intäkterna har ökat med 0,1 mnkr. Ökningen beror på ökat antal barn i verksamheten. Kostnaderna för fritidsverksamhet har ökat med 0,3 mnkr. Ökningen beror på extra insatser för dagkolloverksamhet med 0,3 mnkr. Kostnaderna för konsument- och kulturverksamhet har ökat med 0,6 mnkr.

Arbetsmarknadsåtgärder

Kostnaderna har ökat med 1,0 mnkr i jämförelse med 2009 och intäkterna är oförändrade. Ökningen beror främst på fler OSA-platser samt köp av arbetsträningsplatser.

Ekonomiskt bistånd

Kostnaderna har ökat med 5,9 mnkr i jämförelse med 2009 och intäkterna har ökat med 0,5 mnkr. Ökningen beror främst på ökade boendekostnader.

Personalkostnadsutveckling

Mnkr	Utfall 2009	Utfall 2010	Förändring
Nämnd- och förvaltningsadministration	25,9	25,8	-0,1
Individ- och familjeomsorg	71,9	72,0	0,1
Stadsmiljöverksamhet	0,6	0,4	-0,2
Förskoleverksamhet	308,9	337,5	28,6
Äldreomsorg	198,4	189,2	-9,2
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	133,0	126,7	-6,3
Kultur- och föreningsverksamhet	3,5	3,1	-0,4
Arbetsmarknadsåtgärder	4,7	5,5	0,8
Ekonomiskt bistånd	13,4	15,0	1,6
Övrig verksamhet	1,6	1,4	-0,2
	761,9	776,6	14,7

Personalkostnaderna har ökat med 14,7 mnkr jämfört med år 2009 totalt för förvaltningen. I nettoökningen ingår så väl volymökningar till följd av prestationsändringar, volymminskningar genom omstruktureringar och effektiviseringar som nivåökningar för lönerörelsen.

Inom administrationen har personalkostnaderna minskat med 0,1 mnkr jämfört med 2009. Nettominskningen beror på minskade kostnader för övergång till privat regi och ej tillsatta tillfälliga vikariat samt ökade kostnader för lönerörelsen.

Inom individ- och familjeomsorgen har personalkostnaderna ökat med 0,1 mnkr, ökningen beror främst på nya löneavtal.

Inom stadsmiljöverksamheten har personalkostnaderna minskat med 0,2 mnkr genom vakanshållning.

Inom förskoleverksamheten har personalkostnaderna ökat med 28,6 mnkr till följd av prestationsökningar och effekter av lönerörelsen.

Inom äldreomsorgen har personalkostnaderna minskat med 9,2 mnkr jämfört med år 2009. Minskningen beror på avveckling av Kastanjens servicehus och omstrukturering av Axelsbergs servicehus med anledning av ombyggnaden av hus 41 till vård- och omsorgsboende.

Inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning har personalkostnaderna minskat med 6,3 mnkr huvudsakligen till följd av avvecklingen av Klubbäckens barn- och ungdomsboende samt att Telefonplans och Sjövikens servicebostäder övergått till privat utförare under hösten.

Inom kultur- och föreningsverksamhet har personalkostnaderna minskat med 0,4 mnkr. Minskningen beror främst på verksamhetsövergången inom parklekarna under 2009.

Inom arbetsmarknadsåtgärder har personalkostnaderna ökat med 0,8 mnkr genom att fler OSA-anställningar gjorts. Inom ekonomiskt bistånd har personalkostnaderna ökat med 1,6 mnkr främst beroende på löneökningar och organisationsförändringar.

Inom övrig verksamhet har personalkostnaderna minskat med 0,2 mnkr. Minskningen avser minskade kostnader för omstrukturering m.m.

Resultatenheter

Förskoleområden	Budget	Resultat	Resultatl fond	
	2010	från 2009	2010	2011
Västertorp	39 260	1 442	1 101	2 543
Mälärhöjden	36 354	479	415	894
Fruängen	31 313	1 440	955	2 395
Hägerstensåsen	29 018	1 436	542	1 978
Axelsberg-Örnsberg	50 416	226	219	445
Gröndal	29 137	-356	966	610
Ekensberg-Aspudden	48 267	1 171	861	2 032
Midsommarkransen	49 751	1 503	853	2 356
Årstadal	48 629	866	599	1 465
Telefonplan	17 427	0	871	871
Summa	379 572	8 207	7 382	15589

Ett ackumulerat överskott med 8,2 mnkr fördes över från 2009. Till år 2011 överförs ett överskott med 15,6 mnkr, vilket innebär en ökning av fonden med 7,4 mnkr. Ett förskoleområde hade ett underskott 2009 som fördes över till 2010, förskoleområdet har nu täckt underskottet och för över ett överskott till fonden. Samtliga förskoleområden har ett överskott som förs över till 2011.

Social Omsorg	Budget	Resultat	Resultatl fond	
	2010	från 2009	2010	2011
Liljeholmens gruppbofästäder	39 046	1 336	902	2 238
Liljeholmens dagliga verksamhet	24 946	-55	309	254
Glasade gångens dagliga verksamhet	12 246	555	612	1 167
Västertorps dagliga verksamhet	3 319	343	166	332
Hägerstens gruppbofästäder	20 398	421	156	577
Fruängens yrkesgrupp	1 918	172	96	192
Socialpsykiatriska boendeenhet avvecklad i VP 2010	0	448	0	0
Summa	101 873	3 220	2 241	4 760

Verksamhetsberättelse Nämnd

Ett ackumulerat överskott med 3,2 mnkr fördes över från 2009. Till 2011 överförs ett överskott med 4,8 mnkr vilket är en ökning med 1,6 mnkr. I samband med verksamhetsplan för 2010 upplöstes socialpsykiatriska boendeenheten som resultatenhet, överskottet förs därmed inte över till 2011.

Äldreomsorg	Budget 2010	Resultat från 2009	Resultat 2010	Resultat i fond 2011
Axgården	27 178	-846	-489	-1335
Trekantens servicehus	26 467	76	1239	1315
Fruängsgårdens servicehus	29 373	2 185	759	2727
Rehabenheten	10 553	517	-42	475
Hägerstens hemtjänst	29 419	-192	-1471	-1471
Liljeholmens hemtjänst	37 346	939	243	1182
Summa	160 336	2 679	239	2893

Sammantaget redovisar resultatenheterna för år 2010 ett överskott om 0,2 mnkr. Ett ackumulerat överskott med 2,7 mnkr fördes över från 2009. Årets resultat innebär en ökning av fonden till 2,9 mnkr. Axgårdens vård- och omsorgsboende och Hägerstens hemtjänst upphör att vara resultatenheter till följd att båda enheter redovisat underskott de senaste två åren. Rehabiliteringen avvecklas helt.

Analys av balansräkning

Balansomslutningen har ökat med 10,7 mnkr sedan den ingående balansen till 129,6 mnkr i årets utgående balans.

Anläggningstillgångarna har ökat med 8,0 mnkr, varav den största delen avser maskiner och inventarier med 6,0 mnkr.

Omsättningstillgångarna har totalt ökat med 2,7 mnkr där den största skillnaden är ökningen av förutbetalda kostnader som ökat till följd av utökad verksamhet som medför fler hyror. Hyror betalas alltid i förskott och ökar därför de förutbetalda kostnaderna.

På skuldsidan har kortfristiga skulder ökat med 22,0 mnkr där leverantörsskulden ökat med 25,2 mnkr. Detta på grund av att vi har fler hyror ligger i leverantörsreskontran samt att vi hunnit få in fler fakturor innan bokslutet stängde än tidigare år. Detta har även medfört att upplupna kostnader minskat. Diverse övriga interimsskulder har ökat med 4,0 mnkr beroende på att vi fått dubbel ersättning för en kreditfaktura på motsvarande belopp av Utbildningsförvaltningen, som måste betalas tillbaka.

Investeringar

Investeringsplan

Mnkr	Budget netto	Utfall netto	Avvikelse
Parkinvesteringar	4,6	4,7	0,1

Verksamhetsberättelse Nämnd

Maskiner och inventarier	7,0	7,2	0,2
Summa	11,6	11,9	0,3

Investeringsutgifterna för maskiner och inventarier blev 0,2 mnkr högre än budget för 2010. Den absoluta merparten av de investeringar förvaltningen har i maskiner och inventarier är utrustning till nyöppnade förskolor. På grund av den stora utbyggnaden av förskolan har budgeten överskridits.

Parkinveringarna blev 0,1 mnkr högre än budget 2010. Förvaltningen har en investeringsutgift på 0,3 mnkr för lekutrustning som kommer att betalas av exploateringskontoret. För investeringsprojektet upprustning av Sannadalsparken en förskjutning av kostnader från 2010 till 2011 på 0,2 mnkr. För 2010 hade Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd 2,1 mnkr i s.k. nycklade investeringsmedel för investeringar i stadsdelens parker. Som underlag för vilka investeringar som ska genomföras används stadsdelens parkplan. I huvudsak har nödvändiga åtgärder i parker och på trappor att genomförts.

Se bilaga 1 SLK blanketter.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt.

Betydande projekt som inte är investeringar

Ej aktuellt.

Ombudgeteringar

Nämnden begär att ej förbrukade investeringsmedel ombudgeteras till år 2011 med 0,2 mnkr. Medlen avser Sannadalsparken.

Medel för lokaländamål

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har 2010 erhållit stimulansbidrag för utbyggnad av förskolan med 17,6 mnkr. Kapaciteten har utökats med 396 platser. Stadsdelsnämnden har erhållit bidrag för höga hyror inom förskolan med 3,9 mnkr. Stimulansbidrag för ny-, om- och tillbyggnad av äldreboende har erhållits med 0,6 mnkr för för tomgångshyror avseende ombyggnation på Axelsbergs servicehus och 0,6 mnkr för tomgångshyror avseende omvandling till trygghetsboende på Kastanjens servicehus. Stimulansbidrag för utbyggnaden av gruppboende för personer med funktionsnedsättning har erhållits med 2,8 mnkr. Sex nya bostäder har tillskapats.

Se bilaga 1

Övrigt

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna**

● Uppfylls helt

Upphandling och konkurrensutsättning

Konkurrensutsättning av verksamheter genom upphandling har skett enligt aktivitetsplanen och årsmålet har uppfyllts. Befintliga avtal aktuella för förlängning har förlängts och nya verksamheter har konkurrensutsatts. Konkurrensutsättning av har gjorts av gruppbestaden Broder Pehr samt Sjövikens och Telefonplans servicebostäder inom LSS. Upphandling har också genomförts gällande nattpatrull till hemtjänsten. Stadsdelen ansvarade för en gemensam upphandling gällande "Bemanningsstjänster inom äldreomsorg och stöd och service till funktionsnedsatta" och har också deltagit i gemensamma upphandlingar av "Skötsel av dammar och fontäner" samt "Markarbeten vid parkinvesteringar".

Inga utmaningar har inkommit till nämnden och inga egenregianbud har lagts.

Stadsdelens upphandlare har också arbetat med den centrala vård- och omsorgsboendeupphandlingen på uppdrag av stadsledningskontoret.

Kvalitetsutmärkelsen

Stadsdelsnämnden har nominerat verksamheterna Solkatten och Äldrestöd i klassen äldreomsorg samt förskolan Rönneberga i klassen förskola, till Stockholms stads kvalitetsutmärkelse 2010.

Hemlöshet

Vuxenheten har genom projektmedel ur centrala medelsreserven finansierat ett bostödsteam för stöd på hemmaplan till personer med framförallt kraftigt alkoholmissbruk. Teamet har bestått av en socialsekreterare och en behandlingsassistent. De har arbetat enligt beprövad erfarenhet med flexibilitet och med ett stöd som varit anpassat till den enskildes aktuella situation.

Under 2010 har bostödsteamet arbetat med 19 personer. Ingen av dem som haft kontakt med teamet har blivit bostadslös under året och antalet vårddygn på institution för gruppen har minskat. I den intervjuundersökning som gjordes hösten 2010 bland de aktuella klienterna framkom att bostödjarnas arbete haft en avgörande betydelse för klienterna när det gällde att vidmakthålla nykterhet och drogfrihet. Stödet hade också bidragit till att klienterna fått struktur på vardagen och att de hittat nya sammanhang, t.ex. Länkarna. Sammantaget har bostödjarnas arbete varit mycket uppskattat och gett resultat för klienterna och projektet permanentas därför från och med år 2011.

Under hösten 2010 inleddes ett nytt projekt med stöd av centrala medel. Syftet med detta projekt är att bistå bostadslösa personer med hjälp och vägledning i att ordna eget permanent boende. Målgruppen är personer som man bedömer klarar ett eget boende utan stöd, men som just nu av olika anledningar saknar förmåga att själva finna lösningar på sitt boendeproblem. Projektet ska pågå

Verksamhetsberättelse Nämnd

under hela 2011. Syftet är att minska stadsdelens kostnader för hotell- och vandrarhemsboende och att samtidigt undvika att människor hamnar i långvarig bostadslöshet. Projektet är gemensamt för avdelningen för social omsorg, men hanteras av vuxenenheten.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationens andel ● av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3,5 %	3,5 %	minska	2010
Kommentar: Årsmålet har uppfyllts.				
Antal tävlande i ● kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	3 st	3 st	öka	2010
Kommentar: Tre verksamheter har tävlat i kvalitetsutmärkelsen. Solkatten och Äldrestöd i klassen äldreomsorg samt förskolan Rönneberga i klassen förskola har deltagit.				
Hyreskostnadens andel ● av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN förskola)	15 %	16 %	minska	2010
Hyreskostnadernas andel ● av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN äldreomsorg)	8 %	10 %	minska	2010
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse	
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett ☒ effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31		
Kommentar: Förvaltningen samverkar med utbildningsförvaltningen om förskolor som har sina lokaler i skolor.				

Verksamhetsberättelse Nämnd

NÄMNDMÅL:**Administrationens andel av de totala kostnaderna ska minska jämfört med år 2009**

● Uppfylls helt

Administrationens andel av de totala kostnaderna har minskat jämfört med år 2010. Årsmålet har uppfyllts.

NÄMNDMÅL:**Styrningen och uppföljningen av verksamhet och ekonomi ska vara tydlig**

● Uppfylls helt

Nämnden har i juni 2010 tagit beslut om nytt system för intern kontroll. Nytt är att redovisningen av styrdokumenterna har förts över till nämndens internkontrollplan som tas fram varje år och risk- och väsentlighetsanalys utförs av samtliga enheter i samband med verksamhetsplanen. Avdelningarnas risk- och väsentlighetsanalys bygger på enhetens risk- och väsentlighetsanalys och eventuella kompletteringar. Avdelningarnas risk- och väsentlighetsanalys utgör underlag för nämndens internkontrollplan. Planen följs upp i samband med årsredovisningen. Enheternas risk- och väsentlighetsanalys i samband med verksamhetsplanen för 2011 har gjorts i ILS-Webb. Workshops har genomförts under hösten för samtliga enheter.

Utbildning har genomförts för samtliga enhetschefer och andra nyckelpersoner. Utbildningen omfattade prognosmetodik, kontering, periodisering, internkontroll m.m. Under april månad hölls utbildning för ett 90-tal chefer och andra berörda.

Granskning av den interna kontrollen har genomförts i enlighet med nämndens internkontrollplan. En analys redovisas i verksamhetsberättelsen för år 2010 i bilaga 5.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

● Internkontroll ska genomföras och dokumenteras inom samtliga enheter.	2010-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Uppföljning av den interna kontrollen har genomförts med stickprovskontroller av olika rutiner/processer och transaktioner samt vid besök hos enheter. Ett förslag till nytt system för internkontroll har tagits i nämnden i juni 2010. Efter nämndbeslut har samtliga enheter informerats.

● Risk- och väsentlighetsanalys (ROV) ska genomföras av samtliga enheter.	2010-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Verksamhetsberättelse Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Samtliga enheter har genomfört risk- och väsentlighetsanalys enligt system för intern kontroll i samband med upprättandet av verksamhetsplaner för 2011. Analysen har gjorts i ILS-webben. Workshops för samtliga enheter har genomförts under hösten 2010.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Box 490, 129 04 Hägersten. Besöksadress Telefonvägen 30, plan 9
Telefon 08-508 22 000. Fax 08-508 22 099
hagersten-liljeholmen@stockholm.se

www.stockholm.se

Synpunkter och klagomål

Förskola

Förskolorna hanterar de flesta synpunkter, klagomål och förslag på enheten och åtgärdar snabbt eventuella brister. Det är viktigt frågor som berör förskolorna hanteras lokal inom enheten. På så sätt kan eventuella fel och brister hanteras och rutiner justeras snabbt. Enheternas uppgift att inkomna klagomål är ringa.

En del synpunkter och förslag handläggs av förvaltningen centralt. Det gäller om synpunkterna/klagomålen berör central information och handläggning eller vid missnöje med förskolans hantering.

Det har inkommit ca 13 synpunkter/klagomål/förslag till förvaltningen centralt gällande förskoleavdelningens verksamhet. De flesta gäller kösystemet (6), ett par har synpunkter på privat verksamhet, en på kommunal förskola, en på förskolans kost, en vill ha finsk förskola, en om barnomsorgsgarantin och en om barngruppens storlek.

Social omsorg

Vid avdelningen för social omsorg har under 2010 registrerats femton skriftliga klagomål och synpunkter från brukare, anhöriga och andra personer eller instanser. De flesta av klagomålen handlade om handläggning och bemötande, men synpunkter framfördes också om förändringar av verksamheter och att dubbdäck inte längre används. Muntliga klagomål som förts fram direkt till respektive enhet och sedan skrivits ned har registrerats i 21 fall, varav två tredjedelar vid enheten för ekonomiskt bistånd och resten jämnt fördelade över övriga enheter. Även dessa klagomål har huvudsakligen handlat om handläggning och bemötande. Både de skriftliga och de muntliga klagomålen har i allmänhet hanterats genom att närmast ansvarig chef diskuterat fram en lösning med den som klagat.

I sex fall har brukare vänt sig med sina klagomål till Socialstyrelsen eller Justitieombudsmannen. Klagomålen har besvarats genom yttranden från stadsdelsnämndens sociala delegation. Av de ärenden som hittills färdigbehandlats av tillsynsmyndigheterna har inget innehållit någon formell kritik mot stadsdelsnämnden.

Äldreomsorg

Under året har 48 synpunkter inkommit till förvaltningen från brukare och anhöriga rörande äldreomsorg, varav åtta via ÄldreDirekt. Inkomna synpunkter har bl.a. handlat om bemötande och hemtjänstens utförande av insatser, maten från restaurangen på Fruängsgårdens servicehus samt brister gällande larmet på Fruängsgårdens servicehus. Några synpunkter har framförts på vård- och omsorgsboende och biståndshandläggningen. Klagomålen och synpunkterna har åtgärdats och besvarats.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Samhällsplanering

Under 2010 inkom 150 synpunkter och klagomål till förvaltningen från medborgare m.fl. i frågor som rör främst parkskötsel. Många synpunkter och önskemål hanterar gräsklippning, tömning av papperskorgar, beskärning och nedtagning av träd, trasiga lekredskap, snöröjning på parkvägar, planteringar m.m. Vissa synpunkter berör även andra instanser i staden varför de omgående vidarebefordras till rätt instans. Frågor som berör skötsel tas omhand så snart som möjligt med rapport till förvaltningens parkentreprenör som utför lämplig åtgärd. Synpunkter som berör investeringar genomförs utifrån tillgängliga resurser. Avdelningen vinnlägger sig om att besvara och åtgärda inkomna synpunkter så snart som möjligt.

Övrigt

Kommunfullmäktige har givit stadsdelsnämnderna två uppdrag avseende

Grön IT – Strategi för Stockholms stad och Söderort 2030 – en framtidsvision samt strategi för Söderorts utveckling

Se bilaga 4.

Feriearbeten för ungdomar

Nämndens kostnader för feriearbetande ungdomar uppgick till ca 0,9 mnkr. Inför sommaren 2010 inkom 262 ansökningar till de 159 platser som fanns i stadsdelsförvaltningens verksamheter och hos andra arbetsgivare inom Hägersten-Liljeholmens område. 159 feriearbetare anställdes.

Avgångsersättningar

Elva avgångsersättningar har utbetalats under år 2010. Fördelningen per yrkeskategori är enligt följande; vårdbiträde (1), förskollärare (1), kokerska (1), bitr. rektor (1), bitr. enhetschef (1), barnskötare (4), ekonomibiträde/städ (1), behandlingsassistent (1). Fyra av medarbetarna har haft ohälsoproblematik och fått karriärväxling via Arbetslivsresurs.

Kostnaden för avgångsersättningarna uppgick till drygt 1,6 mnkr.

Koloniverksamhet

Nämnden har fått medel riktade till dagkolloverksamhet från fonder förvaltade av stadsdelningskontorets donationsstiftelsegrupp. Under året har budgetjustering medgivits med 0,6 mnkr. Medlen har använts till en extra satsning på dagkollo som var ett komplement till den traditionella sommarkolloverksamheten och första hand vände sig till barn och ungdomar som inte deltog i sommarkolloverksamhet.

Ny vårdform inom psykiatrin

Med stöd av centrala projektmedel har förvaltningen under 2010 genomfört projektet Planering av vardagsstöd som haft till syfte att finna fungerande former för att kunna planera vardagsstöd för personer med psykiska och

Verksamhetsberättelse Nämnd

neuropsykiatriska funktionshinder. Ett annat syfte med projektet har varit att fördjupa kunskap om möjligheter och begränsningar inom kommunen respektive landstinget vad gäller vardagsstöd och behandlande insatser.

Projektet har genomförts i samverkan med stadsdelsförvaltningarna i Skärholmen och Älvsjö samt Liljeholmens psykiatriska mottagning och Gröndals psykosmottagning. Intresseorganisationerna IFS och Attention har också stött och medverkat i projektet. Inom ramen för projektet har utbildningsdagar anordnats med information om respektive medverkande verksamhet och diskussioner i tvärgrupper utifrån olika ärendeexempel. Sammanlagt har ett hundratal personer ur olika yrkeskategorier (läkare, sjuksköterskor, mentalskötare, arbetsterapeut, biståndsbedömare och boendestödjare) deltagit i utbildningsdagarna.

Projektet utvärderas genom en enkätundersökning före och efter utbildningstiden. Projektrapport och utvärdering färdigställs under 2011.

Projekt för sänkt sjukfrånvaro

Under året har ett ettårigt projekt för att sänka sjukfrånvaron avslutats. Projektets målgrupp har varit medarbetare som har upprepad korttidsfrånvaro - mer än 4 tillfällen under det senaste året och inom yrkeskategorierna vårdbiträden, undersköterskor och personliga assistenter. Projektet har bestått av tre delar, en individuell, en gruppaktivitetsdel samt en utbildningsdel. Den individuella delen och gruppaktiviteterna har vänt sig till de tretton utvalda medarbetarna och utbildningsdelen till samtliga chefer inom förvaltningen som har ett rehabiliteringsansvar. Arbetet har skett i samverkan med företagshälsovården och målet har varit att dels minska antalet korttidssjukskrivningar hos målgruppen och att förhindra längre sjukskrivningar samt att säkerställa kompetensnivån hos samtliga chefer med rehabiliteringsansvar. I projektets första ledarskapsutbildning deltog tio enhetschefer vid nio olika tillfällen under våren 2010. Mellan utbildningsdagarna har deltagarna arbetat med diverse hemuppgifter och individuella studier. Ämnen som behandlats är bl.a. hälsofrämjande ledarskap, strategiskt hälso- och arbetsmiljöarbete, coachande ledarskap och kommunikation. Återstående enhetschefer erbjuds utbildningen under 2011.

Uppföljning rehabilitering

Se bilaga 1 Stadsledningskontorets blanketter.

Jämställdhets- och mångfaldsplan

Se bilaga 2 jämställdhets- och mångfaldsplan.

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag till nämnderna

Grön IT – Strategi för Stockholms stad och Söderort 2030 – en framtidsvision samt strategi för Söderorts utveckling.

Se bilaga 4.

Verksamhetsberättelse Nämnd